

1923 július 27.

rézőntő
műhely
enyi-tér 32.
M. J. 1485

& COMP.

és villamosvilági
állalat. Üzlet: Str.
Egystem-u.) 2
Baba Novac
len-utca)

bedények, csillárok,
mpák, mindennemű
andó nagy raktára.

NA

VIZGYÖGY-
ZET

nyókövönat.
ny. bőlég.
ördökkel. —

Dr. Porsche
gyász

a fűzve 24 lej

val, vászon nélkül 170.—
0.—, extrakivitelben 430
ban szállít nagyban is:
gyárad), Nagypiac 10

line

TÁRSASÁG

wyork

hónapban.
amerikai) szükséges.
járatok
lesztina)
zött.

lágosításokat nyújt,
szolgál a

S. A. R.

COEDIA

radea-Mare

da Gerliczy 18. szám

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ES NYOMDA

Cluj, Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 577
Zs. N. Sz. — 358

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK

Romániában
Egész évre — 620
Félévre — 320
Negyedévre — 170
Egy hónapra — 96
Egy szám ára, pályaud-
varon és vidéken is, 3 lej
Bukarestben — 350

Csehszlovákiában
Egy hónapra — 20 ck
Egy szám — 1.20 ck

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 130. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5683. Ab 15. — 1923. július 28. Szombat

Visszakapta a Tarbut nyilvánossági jogát

Angheliescu miniszter feltételei

(Kolozsvár, július 27. Az Uj Kelet tudósítójától.)
A hosszas tárgyalások eredményeképp tegnap
végre megérkezett a Tarbut iskolaegyesület kur-
atóriuma elnökségéhez Angheliescu közok-
tatásügyi miniszter rendelete, amelyben vissza-
adja a Tarbut középiskoláinak nyilvánossági
jogát. A miniszter ezzel egyidejűleg a követ-
kezőket rendelte el:

1. Az egyesület alapszabályai jóváha-
gyás céljából benyújtandók a központi mi-
nisztériumba.
2. Az 1923—24. tanévben módot kell
találni egy új helyiség létesítésére a leányim-
názium számára.
3. Az összes tanárok román állampol-
gárok legyenek a szükséges képesítéssel.
Pteanu iskolai vezérigazgató ur a helyszínen
fogja igazolni a tanárok megfelelő képesítését.
4. Az iskolába való belépés felvételi
vizsga útján történik.
5. Az anyakönyvek és jegyzőkönyvek
teljesen a szabályzatnak megfelelően veze-
tendők, román nyelven, a minisztérium ál-
tal előírt minta szerint.
6. A tanterv ugyanaz, mint az állami
iskoláké.

7. A gimnázium I. és II. osztályában az
1923—24. tanévben az összes tantárgyak
románul tanítandók, azután évenként két osztály
románizálendő: a III. és a VI., a IV. és a
VII. és így tovább.

8. A III., IV., VI., VII. és VIII. osztály-
ban már ez évben románul tanítandó a román
nyelv, a történelem, földrajz és alkotmánytan.
A héber nyelv és irodalom, a zsidók törté-
nelme és a hittan kötelező tantárgyak az
összes iskolákban héber tanítási nyelvvel.

9. Az állami bizottság előtt letendő
érettségi vizsgálatok alkalmával a tanulók
kötelesek héber nyelvből és irodalomból, a
zsidó történelemből és hittanból is érettségit
tenni, mégpedig héber nyelven a Tarbut iskola-
egyesület által delegált érettségi bizottság előtt.

A miniszteri rendelet, amelynek
a tanítás nyelvére vonatkozó intézkedései
súlyos önkényt és jogfosztást jelentenek,

mégis tartalmazza azt a megnyugtató tény-
t, hogy a Tarbut-iskolák visszanyerték nyilvános-
sági jogukat és ezzel sokszáz zsidó diák iskola-
ügye nyugvóponthoz jutott. A Tarbut iskola-
egyesület kuratóriuma még nem foglalkozott
érdemleg a miniszteri határozattal, de az már
ma kétségtelen, hogy

a Tarbut-iskolák szeptemberben mint
nyilvánosjogu tanintézetek ismét meg-
nyílnak.

A hivatalos körök eredeti merev állás-
pontja után eredményként kell elkönyvelni
azokat a koncessziókat, amelyeket Angheliescu
miniszter a héber nyelv kérdésében tett. So-
vány eredmény ugyan és az erdélyi zsidóság
soha nem fog megszűnni harcolni a héber
nyelv teljes jogáért, de ez a kevés is

módot nyújt arra, hogy az új zsidó ge-
nerációt saját nemzeti nyelvünkön és
kulturánkban neveljük fel.

Ugy értesülünk egyébként, hogy a minisztérium
az összes kisebbségi iskolák nyelvkérdését
ugyanilyen platform alapján akarja rendezni.

A miniszteri rendelet leglényegesebb pontja
azonban az iskolaépületre vonatkozik. Nem
alászor irtak le, de most a helyzet komolysá-

gának teljes átérésével hívjuk fel a zsidó tár-
sadalom figyelmét arra, hogy a Tarbut-iskolák
jövője és léte azon mulik, lesz-e elegendő ál-
dozatkszség és akarat a zsidóságban, hogy az
iskolák számára a legrövidebb idő alatt meg-
felelő épületeket emeljen. Annak a nagysza-
básu akciónak, amelyet a Tarbut két hónappal
ezelőtt megindított, de amelyet megtorpantott
a nyilvánossági jogtól megfosztó miniszteri ren-
delet, most újult erővel és még nagyobb lel-
kesedéssel kell megindulnia, úgy hogy

még ez év folyamán biztosítva legyen a
zsidó iskolák hajléka.

Ha a zsidó társadalom és a zsidó szülők nem
értik át és nem hallgatják meg ezt az utolsó
pillanatban érkező intést, akkor hiába lesz
minden protestálás, hiába minden erőfeszítés, a
zsidó iskolák és a zsidó kultúra ügye menthe-
tetlenül elbukik. A közeli napokban a Tarbut
vezetősége újabb felhívással fog fordulni a

Kenyér- és tejhiány fenyeget Németországban

A minisztertanács állandóan működik. Remélik, az utolsó pillanatban elháríthatják a katasztrófát

(London, július 27. Az Uj Kelet tudósító-
jától.) Francia forrásból jelentik: Németország-
ban a helyzet óráról-órára válságosabb. A pénz
tokozatos elértéktelenedése következtében

a márkát már senki nem tekinti komoly
fizetőeszköznek.

A dollár tegnap délelőtt egyszerre kétszáz-
harcezer ponttal hatszázhatvan ezer márkára
emelkedett. A kormány azzal a gondolattal
foglalkozik, hogy a márkát más pénzzel
helyettesíti. A kereskedők már úgy számolnak,
mint Oroszországban:

a három utolsó zérót elhagyják.

A vasutforgalmat a nagy számok rendkívül
megnehezítik. Az élelmiszerek árai óráról-órára
ugranak. A tojás darabja már elérte a hétezer
márkát. Egy font hus kilencven ezer márkába
kerül. A burgonyatermés ezidén nagyon rossz
volt, ami szintén erősen érzétteti hatását a

Belgium leszállítja jóvátételi követelését

Páris, július 27. (Rador.) A belga kor-
mány megküldötte Poincarénak válaszat az
angol jegyzékre. A válaszban Belgium fen-
tartja eddigi álláspontját a Ruhr fokozatos ki-
űrésére nézve és hajlandó a jóvátételi összeg
esetleges leszállításához hozzájárulni, kész

piacra. Attól félnek, hogy a kenyér és a tej,
ami után különösen a szegény nép köréből,
amely húst már egyáltalában nem bír vásárolni,
óriási kereslet indult meg,

rövidesen kifogy.

A minisztertanács állandó ülésében igyekezik
a helyzeten segíteni és remélik, hogy az utolsó
pillanatban még elháríthatják a katasztrófát. A
birodalmi bank és a pénzügyminiszter között
szüntelenül tárgyalások vannak folyamatban.

Páris, július 27. Az olasz nagykövet ma
megjelent Poincarénál és felhívta figyelmét
azokra a károokra, amelyek Olaszországot a
Ruhr-széntranszportok elmaradásáért éri. Egy-
ben gyöngéden céltott arra, hogy az olasz ál-
láspont napról-napra közelebbjut Angliához és
távolodik Franciaországtól. Lehetséges, hogy
Poincaré, a nyomozó körülmények hatása
alatt, végre is engedékenységre határozza el
magát.

továbbá beleegyezni abba is, hogy Németország
fizetőképességét szakértőbizottság állapítsa meg,
azonban csakis szövetséges tagokból álljon a
bizottság.
A megszállt területek határait ma éjjel
megnyitották.

Angol herceg a csehszlovák trónon

Kramarz monarchista puccost szervez. A „Daily Herald” leleplezése

(Prága, július 27. Az Uj Kelet tudósító-
jától.) A prágai cenzor nemrég kicenzurálta a „Rude
Pravo”-ból a „Daily Herald”-nak egy átollózt
cikkét, amely ugyanakkor a csehszlovák külügy-
miniszter lapjában, a „Ceské Slovo”-ban is meg-
jelent.

A „Daily Herald” cikkét itt adjuk:

„Az a meggyőződés lesz mindinkább általá-
nos, hogy Anglia a bolgár forradalomban jelentős
szerepet játszott, mert Bulgáriának csatlakozása a
franciabarát kisananthoz e forradalom révén hiu-
sult meg. Ezért számítanak Kramarz és barátai,
akik kimondottan ellenségei a franciabarát politi-
kának, Anglia erkölcsi és anyagi támogatására az
ő forradalmi terveikben. Már egyesek beszélnek is

róla, hogy egy angol herceget felkértek volna a
cseh királyi korona elfogadására. Talán ez fan-
tasztikus gondolat, de a tény, amely mögötte rej-
tőzik, elég komoly és egyike az okoknak, hogy
dr. Benes Londonban járt, hogy dr. Kramarzáék
megindított mozgalmát leszerelje.”

A „Rude Pravo” kommunista lap megjegyzi
ehhez a hirhez, hogy az angol lap eme híreszte-
lése teljesen egyezik azzal, amit két hét előtt egy
cseh monarchista maffia terjesztett. A kommunista
lap megjegyzi még a következőket:

A tervbevett puccs finanszírozása céljából
egy cseh nagybank igazgatója és egy ur között,
aki ismert cseh nemesi előnevet visel, sifírozott
táviratváltás történt.

Egy rendőrközeg azonkívül figyelmessé tett bennünket arra, hogy a „Narodni Listy“ egy nappal később, amikor a hírek egy cseh monarchista maffiáról és egy angol hercegnek a trónra való meghívásáról szólnak, a redakció kirakatába kihívólag kitette az angol királyi család fényképét.

Lord Alfred Douglas és a zsidók

Akinek a becsülete 2 pennyt ér. Balfour és Churchill zsidó hőrecek. Ki ölte meg Kitchener-t. Zsidó királyság a szigetországban

Londoni táviratok alapján az Uj Kelet már röviden hírt adott arról a pörrel, amelyet lord Alfred Douglas, a leglármásabb londoni antiszemita hetilap szerkesztője indított London antiszemita napilapja, a „Morning Post“ ellen... De a részletei is igen érdekesek, úgy amint kibontakoznak az angol lapok jelentéseiben: és elég érdekes ember lord Alfred Douglas is. Ez az angol főúr, akinek becsületét mindössze két penny-re értékelte a bíróság, egyszer már szerepelt a nyilvánosság előtt, miatta tört ketté Oscar Wilde pályája, miatta került Wilde a readingi fogházba és miatta fejezte be életét párisi számkivetésben. A Wilde-pör történetét talán kár volna felidézni és talán kár volna felidézni azt a szerepet, amely lord Alfred Douglasnak jutott Wilde életében...

Lord Alfred Douglas sokáig, éveken át, halk és színes könyveket írogatott, olyan könyveket, melyeket eléggé jellemző címük: Opálok, Szivárvány, Kék madár, Az álmok völgye, A lélek városa, Éva és a kigyó... Azonfelül egy könyvben megírta barátságának történetét a híres íróval. De bátyja, aki apjának ha álával örökölte a hitbizományt, nem nagy bókuszegrel gondoskodott öccséről és így lord Alfred Douglas lecsuszott anyagilag is, pedig a lord sokáig esztéta volt, életművész és tudott pénzt költeni. Most amikor már maga mögött hagyta ötvenedik esztendőjét, lord Douglas a pénzköltés után kénytelen volt megtanulni a pénzszerzést, vagy inkább megpróbálkozni vele. Lord Alfred Douglas megindított egy harcisan antiszemita hetilapot, amely valóban elég nagy olvasókörre tett szert és elég nagy hitele talált — Budapestén, ahol egy igen előkelő estlapp első oldalán nagy két-hasábos címmel és követségű betűkkel közölte a nagy szenzációt, hogy Winston Churchill és lord Balfour — zsidó hőrecek... James Arthur Balfourról azt kellett megtudnunk, hogy méltatlanul jutott magis polcára és amikor a háború alatt átmenetileg vállalta az admirális első lordjának állását: ezt Sir

A „Bohémia“, amelynek vasárnapi száma közli a fenti szenzációs cikket, megjegyzi, hogy csodálatos, miszerint dr. Kramarz két hét előtt az egész cseh sajtóban megjelent híresztelésekre vonatkozólag makacsul hallgatott.

Ernest Cassellel társulva arra aknáta ki, hogy a skagerraki csata híret nagy tőzsdei baisse felidézésére használja fel. Sir Ernest Cassel és Balfour büntársa ennél a tőzsdei manipulációnál Winston Churchill volt, lord Alfred Douglas szaklapja szerint.

Lord Alfred Douglas valóban nagy könyvvel emelte többek között azt a vádat, hogy Balfour és Churchill a skagerraki csata másnapján az angol flotta súlyos vereségének híret terjesztették Sir Ernest Cassel megbízásából: és osztottak a nagy kontremín-művelet hasznán VII. Edward király barátjával. A skagerraki csata semmiesetre sem volt győzelme az angol hajóhadnak, viszont Balfour is szükségesnek tartotta, hogy győzelem gyanánt szerepeljen ez a tengeri ütközet Anglia és a világ közvéleménye előtt. Tehát Balfour és Churchill győzelemnek tüntették fel azt, ami nem volt győzelem, ahelyett, hogy vereségnek híresztelték volna a győzelmet... Sir Ernest Cassel unokája — beházosodott az angol királyi családba és így Sir Ernest örökösei ezért is teljesen tisztázni akarták még az angol antiszemita körök előtt is a halott emléke ellen szórt csunya rágalmat. Így szakértők vizsgálták át Sir Ernest Cassel üzleti könyveit és megállapították azt, hat hónapra visszamenőleg a skagerraki csata után, hogy ebben az egész évben nem vett és nem adott el Sir Ernest Cassel olyan papirokat, amelyeknek árfolyama eltolódott volna a skagerraki csata hírének hatása alatt. Sir Ernest Cassel Anglia egyik leggazdagabb embere volt és noha VII. Edward évről-évre barátjának karnaki kastélyában töltött el néhány hetet, Sir Ernest még a lordi címet sem fogadta el barátjától és aigha használt a föl üzleti célokra azt a barátságot, hiszen VII. Edward halálos ágyán Sir Ernest Cassel hívatta maga mellé és Cassel karjaiban lehelte ki lelkét... Lord Alfred Douglas másik nagy vádja sem bizonyult alaposabbnak. Ez a vád tudvaleg az volt, hogy Kitchener hajóját zsidó összeesküvés süllyesztette el, hiszen Kitchener azért indult utnak Oroszország felé,

hogy ott letörje a zsidó forradalmárokat... Kronológiailag is valószínűtlen volt ez a vád, mert Kitchener már évek óta nyugodott a hullámok hűs sirjában, amikor mozogni kezdett az orosz forradalom. Amikor erre a vádra került a sor, lord Alfred Douglas nemet egyszerűséggel kijelentette, hogy bizonyítékai — nincsenek, tehát Douglas a zsidó mentalitás ismeretéből kiindulva konstruálta meg az egész vádat.

A harmadik vádat Sir Alfred Mond ellen emelte a lord. Sir Alfred Mond Anglia egyik legnagyobb ipari dinasztiajának feje, ki eddig 25 millió lejt adott Palesztina újjáépítésére és az angol cionizmus egyik vezére. Sir Alfred Mond az örökölt hatalmas iparvállalatok vezetésén kívül másfél évtized óta képviseli London egyik kerületét az angol alsóházban és egymás után több miniszteri tárcát töltött most be után Lloyd George kormányában. Már most Sir Alfred Mond azt a pokoli tervet szötte Anglia ellen lord Alfred Douglas szerint, hogy tömegesen fog Angliába hozni szifilitikus kelet-galiciai zsidókat, így megfertőzi szifilisszel az egész angol népet és azután megalapítja az angol szigeten a zsidók királyságát. A bizonyítási eljárás itt is nagyon egyszerű volt, mert lord Alfred nem hivatkozott bizonyítékokra és Sir Alfred Mond természetesen nem kívánt cáfolni.

A „Morning Post“, noha szintén előadott hasábjain jó egynéhány kalandos regét a zsidók jeruzsálemi nagy tanácsáról, úgy látszik megsokalta lord Alfred Douglas elmés tevékenységét, mert hasábjain helyet adott az egyik londoni zsidó hetilap szerkesztőjének, néhány igen éles sorra, lord Alfred ellen és amikor sajtópörre került a sor, a „Morning Post“ vállalta a felelősséget ezekért a sorokért. Így most a „Morning Post“ két egész pennyt tartozik fizetni lord Arthur Alfred Douglas becsületének kifizetésére.

Angliában a szegény antiszemita mozgalomnak nincsen szerencséje. Horatio Bottomley ugyan az angol alsóház tagjainak sorába került, többek között a zsidók leleplezése köfűl szerzett nagy érdemeiért, de Bottomley második politikai szereplése is — kellemtlenül végződött. E ször család osód miatt kellett mandátumától megválnia, másodsor pedig azért, mert ismételt és csunya szédelgésekért hét esztendő börtönre ítélte a bíróság. Bottomley pörében az angol bírák súlyosító körülménynek tekintették azt, hogy még a győzelmi kölcsönt is szédelgésre használta fel a zsidók nagy ellensége. Az ítélet kihirdetése

Isten lábánál...

— A történelem regénye —
Írta: Sas László

12. Pásztor a pásztorok között

Pirkadt. Bagyadtan megremegett Szárai szempillája, révedten nyitott kaput a szem világának. Almos hajnal lesett be merengő lomhasággal a sátornyíláson. Fakó volt a világosság, szürke és szomorú. Unottan érkezett a földre, kedvetlenül végezte munkáikodását. Szárai szeme nyitva volt, szíve zajongott, mintha láthatatlan ellenséggel pörlekedett volna. Másszor ha ébredt pirkadatra, a szelid reggelt szeliden köszöntötte, most nagy és okatlan örömtelenség kapaszkodott rajta. Torkának sikátorából nyugtalanság lüktetett, fohászfelhők gyülekeztek keblének nyezetén és sűrű záport ígértek szeméből. A puha prémekre kövek sulyával nehezedett rá a teste. Fel akart ülni, de a kövek sulya nem engedte.

— Ávrám!

Hangjának színe is elfakult, dallama elkopott, mint a tevék szépmivű nyerge. Senki se felelt hívására, talán csak képzelte ajkának beszédét, fulladtan gyűjtötte, hang hangosságával elbocsátani nem tudta.

— Ávrám!

A sátornyílás elé árnyék lépett. Az árnyakra karcos férfitest hajolt.

— Anyám, szólítottál?

— Fiam, eljött a reggel megint és nekem nincsen ujjongásom hozzá.

Ki akarta nyujtani fehér kezét feléje, keze

nem engedelmessékedett, mintha nem vette volna észre szívének kívánczóságát, értelmetlenül, lomhán hevert a prémtakarón. A könnyek megoldódtak szemén, az ijedt reggel rémülete értelmetlenül kitört a száján. Izsák lekuporgott ágya elé, riadtan kereste a kitérés értelmét, de honnan tudhatta volna, hogy az évei megszámlálhatatlan sokadalma után mivel köszöntött be a reggel jelenése.

— Fiam, — beszélt sok hallgatás után Szárai, — látod, megvéhnédtem nagyon, kezem nem engedelmessékedik nekem, szám panaszkodásra nyitja meg magát. Késő van az én életemben! Meddig lehetek még melletted örökdelemmel, hogy erődöt enyémmel pótoljam, ha annyi erőm sincsen, hogy testem dögának parancsolni tudjak. Fiam, nagyon megvéhnédtem, lám, felettem jár az ítélet, látom már siromat. Ki fog gyámolítani téged, ki fog sarkalni, ki fog óvni, ki fog örködni rád?

Izsák lehunyta szemét, hogy szemhéja alá szorítsa a sötét-éget, mely fájó i éretként körülövezte. Szárai pedig szólt megint:

— Istent hívom hoszád. Legyen ő én helyettem utad mutatója, erőd ömlesztője, teteid serkentője,

Künn meghangosodott a rét, vidáman ereszkedett az égnek az élet.

— Galambnak neveltelek, pedig ki tudja, nem lett volna-e jobb, ha héjjaszárnyat adtam volna néked? Sátoromban tartottalak, szeretetemen melengtetlek és álmatkát szövögettem körülöttem. Megóvtalak a nap hevéből, zord szelektől, elutkoltam viharok viharzását tőled.

Szelid csendet teregettem köréd, a rut gondokat eltagadtam, lelkem permetjével megöntöztelek. Mi lesz belőled fiam? Ijjet sose forgattál, messzi ösvényeken sohasem bolyongtál, hajnal hideg déren sose érlelődtél, kemény szavakat sohasem mondottál, harcok hevében sohasem gerjedtetél. Mi lesz belőled fiam, ha népek élére kell állnod, ha eselszövő királyok udvarában kell élned, ha idegen harcosok erejével kell magadét megmérned.

A szomorúság megszállta egészen Izsákot. Megborzongatta a magányosság ígéréteiből.

— Mi lesz belőled fiam, ha uraskodnod kell egymagadban a sokadalmak fölött és te leszel mindnyájunknak akarata?

— Nem akarok uraskodni, anyám. Nem akarok parancsolni! Nem tudok én népek vezetője lenni, utakat mutatni, eselszövő királyokkal alkudozni, haragokat plántálni és mindenkiért gondoskodni. Nem tudok én első lenni a sokadalmak között, csak egy közöttük, se jobb, se rosszabb, semmivel se bölcsebb, juh a nyájban, mely arra tart, amerre a többi készül. Ne kívánj tőlem anyám elsőséget, engedd, hogy hallgassak, ha lelkem hallgatásra unszol, álmodjak szelid meséket és ne küzdjek soha haragosan senki emberfiával. Legyek pásztor a pásztorok között, ember az emberek között.

— Kié legyen atyád öröksége? Ki alkossa meg lelkének nagy álmát, amit ő megkezdett?

— Akárki. A damaszkuszi Eliázor. Az ő akaratából telik minden népre.

— Szolga szülöttje! Szolga szülöttje vezesse a népet?

után Bottomley alsóház rompók mögött az alsóház Bottomley, volt és nagyszerű soros levél

Kikiáltás Volt os

(Bakarban a helyzetek. Egész horvát tisztelem delmi hajószármazásu l

A belg hogy a mozg A lap követő szélyezteteti J A belg adott nyilatkozat vátország me

Eur

Belgrád kémkedési ügyről mi is beszél nagyaranyu k pedig Román

A budapesti „Politika“ szerzőivel állt szó az elasz katonai központ zott együtt.

Mikor a végleges megítébe belekevertatását. A letartott azonban beján nagyobb ösban — különbö

A „Politika“ azt is megállapították a k volt a célja, h SHS királyságú redőkkel az v hogy Baranya tól, a Bulgáriá volt a célja Ma

— Vagy pótolja a gyen maradnak én p — Fatty Fatty vezesse

A sátor el. Ávrám érke — Ebrer

— Lelker Hiába költögete

Meghajolt amikor belépett monek szomorúság résében beszélt — Megvé — Megvé

születnek. — Nekik — Nekün

Izsák elhulyen hallgatott, beszéde. Sokáig rökődőlelkének

— A fiam — Elvisze

se hagyod itten — Elvisze — Elment

— Elmegy magas hegyre m nen odáig, anny tölem a Magassá

— Fiaid m Kedvetlent

márokat...
lt ez a vád,
nyugodott a
ogni kezdett
re a vádra
nglas nemet
bizonyítéka
ló mentalitás
meg az egész

Mond ellen
Anglia egyik
jeje, ki eddig
jáépítésére és
Sir Alfred
llalatok veze
viseli London
an és egymás-
tött most be
lár most Sir
szötte Anglia
t, hogy töme-
litikus kelet-
szifilisszel az
megalapítja az
gát. A bizonyi-
rű volt, mert
zonyítékokra és
nem kívánt

szintén előadott
s regét a zsidók
gy látszik meg-
més, tevékeny-
dott az egyik
jének, néhány
len és amikor
Morning Post"
sorokért. Így
egész pennyt
Alfred Douglas

iszemita mozga-
poratio Bottomley
nak sorába ke-
eleplezése közt
Bottomley má-
— kellemtlenül
bd miatt kellett
másodszor pedig
szédelgésekért
a bíróság. Bot-
k súlyosbíto kö-
hogy még a gyö-
használta fel a
tétet kihirdetése

éd, a rut gondokat
rel megöntöztelek.
sohse forgattál,
polyongtál, hajnál
kemény szavakat
ében sohasem ger-
ha népek élére kell
udvarában kell él-
jével kell magadét

ta egészen Izsákot.
ág ígéréteiből.
m, ha uraskodnod
lmak fölött és te
ata?
odni, anyám, Nem
ok én népek veze-
eselszövo királyok-
ántálni és minden-
ok én első lenni a
y közöttük, se jobb,
icsebb, juh a nyáj-
a többi készűl. Ne
éget, engedd, hogy
atásra unszol, álmod-
űzdek soha harago-
gyek pásztor a pász-
berek között.
öröksége? Ki alkossa
aruit ő megkezdett?
kuszi Eliázor. Az ő
pre.
Szolga szűlöttje ve-

után Bottomleynek jogában lett volna az angol alsóház sorompói előtt megjelenni és a sorompók mögül elmondani a védelmét, mielőtt az alsóház megsemmisíti mandátumát, de Bottomley, aki pedig nagyon ügyes szónok volt és nagy ügyvédi tehetség, egy néhány soros levélben közölte a speaker-rel, hogy

nem kíván élni ezzel a jogával és így a mandátum megsemmisítése Bottomley részvétele nélkül történt. Bottomley már egy esztendeje oserélte fel versenystállójának színeit a rabruha egyszerűbb mintájával és Bottomley után most lord Alfred Douglas dől ki az angol antiszemita vezérek soráiból.

Horvátország fascista forradalom előtt

Kikiáltják a köztársaságot? Sztrájkba lépett a horvát hajók legénysége. Volt osztrák-magyar tisztek sztrájkja a mozgalom. Radics Olaszország segítségét kéri

(Bakarest, július 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az „Adeverul” jelentése szerint Jugoszláviában a helyzet súlyosbodott különösen a kormány azon elhatározása óta, hogy Radicsot letartóztatják. Egész Horvátország fascista forradalomra és a köztársaság proklamálására készül. A horvát tisztek és katonák is csatlakoztak a mozgalomhoz, amelynek első jele, hogy a kereskedelmi hajók horvát legénysége sztrájkba lépett. A hadihajók horvát, dalmát és szlovén származású legénysége nyíltan Radics-párti.

A belgrádi „Vremea” című lap a horvát szeparatista mozgalommal foglalkozva megállapítja, hogy a mozgalom olyan horvát tisztek sztrájkja, akik az osztrák-magyar hadseregben szolgáltak. A lap követeli ezeknek a tiszteknek eltávolítását, mert további megtartásuk a hadseregben veszélyezteteti Jugoszlávia területi integritását.

A belgrádi sajtó közli Radicsnak a „Giornale die Roma” című lap tudósítója számára adott nyilatkozatát, amelyben a horvát parasztszervezet az olaszok segítségét kéri a független Horvátország megvalósításához. A lapok ezt a nyilatkozatot hazafüggésnek minősítik.

Európai kémszervezet szítja a horvát mozgalmat

Belgrád, július 27. A horvátországi helyzetnek rendkívül érdekes hátteret nyújtja az a kémkedési ügy, amelyről a belgrádi politikai rendőrség a napokban rántotta le a leplet a amelyről mi is beszámoltunk. Eszerint Jugoszlávia ellen a horvátok több külállammal szövetkezve nagyarányú kémszervezetet létesítettek, amelynek központja Zágrábban volt, külföldi centrumai pedig Romániában, Budapesten, Tiranában és Szófiában működtek.

A budapesti kémszervezet — a félhivatalos „Politika” szerint — az Ébredő Magyarok Egyesületével állt szoros összeköttetésben, míg a római az olasz katonai hírszerzőiroda kezében volt, a szófia központ pedig a macedón komitével dolgozott együtt.

Mikor a kompromittáló iratok valódiságát véglegesen megállapították, rögtön elrendelték az ügybe belekevert valamennyi katonatiszt letartóztatását. A letartóztatottak tagadják a kémkedést, azt azonban beismerik, hogy Androlics Danica utján nagyobb összezeket kaptak — különösen lírában — különbözőszolgálatok fejében.

A „Politika” tudósítása szerint a vizsgálat azt is megállapította, hogy Olaszországban erősen támogatták a kémszervezet munkáját, amelynek az volt a célja, hogy Horvátországot elszakítsák az SHS királyságtól, Magyarországon pedig az ébredőkkel az volt a kémszervezet megállapodása, hogy Baranya déli részét elszakítsák Jugoszláviától, a Bulgáriában működő szervezetnek pedig ez volt a célja Macedóniával.

Az eddigi vizsgálat eredményéről beavatott helyen kijelentették a „Politika” tudósítója előtt, hogy a mozgalom élén volt osztrák-magyar tisztek állottak, akik jelenleg az SHS hadseregben teljesítenek szolgálatot és bele van keverve az ügybe több más előkelő személy. Az összeesküvéshez köze volt valószínűleg a horvát blokk részéről Radicsnak is. A vizsgálat leleplezte, hogy fel akarták fegyverezni a horvát parasztsztrájkot és találtak egy kész katonai tervet is.

Benes — népszövetségi vezértitkár

Prága, július 27. A „Bohemia” című lap szerint Benes a népszövetségi vezértitkári állására aspirál. Miatán az eddigi titkár, Drumond lemondott megbízatásáról. A lap szerint Anglia támogatja Benes jelöltségét.

Aláírják a török-amerikai békét

Lausanne, július 27. Izmed pasa megállapodást hozott létre a berni amerikai nagykövettel a török-amerikai békeszerződésre vonatkozólag.

Három hajó egymásba futott a Csalornán

Kettő azonnal elsüllyedt, a harmadik súlyosan megsérült. Az utasokat és a legénységet megmentették

(London, július 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Minden részletében érdekes és megdöbbentő hajókatasztrófasorozat történt a keddről szerdára virradó éjszakán a Csalornán, Calais és Hull között. Calaisból este 9 órakor egy „Southampton” nevű gőzös indult el Anglia felé. Körülbelül három mérföldnyire lehetett a francia partoktól, amikor

hirtelen erős lökést kapott hátulról, meg-ingott és már süllyedni is kezdett.

A legénység, látva a veszélyt, pillanat alatt átkuszott a hátamögött megtorpant másik hajóra. A gőzös, melyet elhagytak, ekkor már elsüllyedt. Alig-hogy tovább akartak indulni a másik hajóval, hirtelen ezt is **óriási deionáció rázkódtatta meg.**

Egy harmadik hajó állott a gőzös mögött,

amely szintén Angliába igyekezett és, minthogy a Csalornán erős köd volt, belefutott a „Southampton” legénységét vivő gőzösbe. Most ez is süllyedni kezdett. Legénységét, az előbbi hajó matórozaival, most már a harmadik hajó vette fel, amely szintén

erősen sérülve

indult tovább Anglia felé. Ez a hajó, hogy a további katasztrófa elejét vegye, morsejeleket adott le, amelyekkel segítségül hívta a közelben haladó gőzösöket. A hajóba ugyanis az összeköttetés folytán nagy repedésen keresztül ömlött a víz és minthogy éppen a kazán felé tolt, az összes gépeket **explodálással fenyegette.**

A hajó legénysége megfeszített erővel dolgozott a víz kiszivattyuzásán. Az utasok legnagyobb része az elsüllyedt első két hajó legénységéből és utasiból állott. A mentőhajók hajnal felé csakugyan **feltűntek a láthatáron,** ekkora azonban a gőzös repedését már be tömték és így átszállásra nem volt szükség. A gőzös a sorozatos baleseten keresztülment utasokkal többórás késséssel futott be Dover kikötőjébe.

HA BUTORT, ZONGORÁT

akar venni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg a SZÉKELY és RÉTI ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermelt

— Vagy Izmáel, féltéstvérem nékem. Ereje pótolja a gyengék erejét. Alljon ő a nép élére, maradjak én pásztor!

— Fattyu ő, idegen vér keverte az övét! Fattyu vezese atyád megkülönböztetett népét? A sátor nyílását hatalmas árnyék takarta el. Ávrám érkezett oda gondok nehéz lépésével.

— Ebben vagy, Szarái?

— Lelkem éber, de testem álomba merült. Hiába költögetem, nem ébred már többé!

Meghajolt a hatalmas aggastyán gerince, amikor belépett a sátorba. Szarái rávetette szemének szomorúságát, nála időző sorsa felismerésében beszélt megint.

— Megvénhedtem nagyon!

— Megvénhedtünk ketten. Bizony új fiak születnek.

— Nekik reggelük van.

— Nekünk ez nem reggel.

Izsák elhúzódott anyja mellé. Ávrám mélyen hallgatott, nehezen készülődött ki belőle beszéde. Sokáig habozott, gyürkőzött erősen poróskodólelkének itélkezésével. Nehezen kimondta:

— A fiamért jöttem.

— Elviszed én tölem? E néhány napomra hagyod itten nálam?

— Elviszem magammal.

— Elmentek én tölem?

— Elmegyünk tetőled. Messze napkeleten magas hegyre megyünk. Három nap a járás innen odáig, annyi éppen vissza. Áldozatot várólem a Magasságos ottan!

— Fiad miért viszed?

Késztlenül szólott Ávrám erre a beszédre.

— Legyen ott mellettem.

— Áldozatod másszor egymagadban adad. Senki emberfiát közel se engedted. Ne vidd el a fiam!

Ávrám indulata hangtalanul verődött keblének kemény szirtje alatt.

— Elviszem magammal. Legyen közel az Ő rejtelmes színehez. Erezze közelről hatalmának erejét. Ne is kérlelj többé!

Elfordult tőlük, mert arcán az igazmondás beszédje gyülekezett. Kilépett a sátorból és megállott az ég alatt, keményen, elszántan, igazságának rendületlen követelésében. Kiment állatjai közé, végigsietett szemével a kövér üszökön, a hizott kosokon, mintha azok gondtalan, értelmetlen, tunya tudatlanságuktól várt volna tanácsot.

A pásztorok között járt a damaszkuszi Eleázor, első pásztor, néki intett.

— Válaszd ki a legtisztább nőstényszamarat állataim közül és nyergeld meg erősen. Hasíts fát bőségesen és rakd meg vele jól az állat tiszta nyergét. Siess, hogy az ébredő nappal az uton találkozzunk.

Sátrába ment, ahol biborszövetek között őrizte az áldozó pengét. Kiemelte onnan és magához vette. Akkor visszatért megint Szarái sátorába.

— Indulhatunk fiam, — szólott csendesen.

— Áldozatul mit viszel magaddal? Szamarat nyergeltél, fával megrakodtad. Áldozatod kikerested hozzá?

— Nem kerestem hozzá.

— Fával tüzet gyujtasz, a lángok étkéül mit adsz ottan?

— Majd csak adok ottan.

Szárai anyaszívébe orvul besettenkedett a rettegő kételkedés. Mire készül Ávrám ily kurta beszéddel, komor, elszánt szemének vizében mi erjed? Az áldozati tűzhöz a fát viszi magával, öltözetének redője alatt rejtegeti a pengét, áldozatot nem keres seholse, csak fiát szőlítja érdes, fakó hangon. A sejtelem megütötte erős ütással. A rendelés titkossága viaskodott szeretetének meztelenségével.

Ávrám rideg szava szólította Izsákot.

— Bucsuzz el anyádtól!

Izsák sikoltva omlott rá anyjára és szűlő keserűségükben összeolvadtak megint, mint egyek voltak egykor egészen.

Ávrám kézenfogta Izsákot és kivezette a sátor elé. Eliázor, a damaszkuszi szolga a megnyergelt számmal az utra készülődött és vele volt a koldusszolga is, az iráni Szasztra. Izsák a megrakodott számmal mellé lépett, belekapaszkodott a ráhalmozott fákba. Szomoruan függesztette szelíd szemét hatalmas atyjára.

— Pásztor lennék a pásztorok között, atyám, ember az emberek között. Nem kívánkozom én nagyra, csekély az én erőm. Félek az Isten színetől, atyám!

— Félelmedet, fiam, boldog örömmel cseréled fel, mert általad eltűnik örökre a félelem. Jer, induljunk az utra.

És elindultak, hogy Isten oltárára tegyék a félelmet és feláldozzák a szenvedés örökregét.

Visszavonják a maximális árakat

Tiltakozás a maximális árak ellen. **Küldöttség Utalea dr. polgármesternél**

(Kolozsvár, július 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A tegnapi számunkban ismertetett új maximális árak ellen a mészárosok és hentesek ipartársulata, a vendéglősök ipartársulata és a Sfátul Negustorese közös értekezletet tartottak, amelyen élesen kikeltek a lehetetlen maximális árak ellen. Elhatározták, hogy egy küldöttséget menesztnek dr. Utalea polgármesterhez és kérik fogják a maximális árak felfüggesztését.

A polgármestert este kilenc órákor a kaszinó helyiségében az egész küldöttség felkereste és rámutatott arra, hogy az új maximális árak csak arra lesznek jók, hogy a piacról a zöldséget és élelmiszereket és más közszükségleti cikkeket eltüntesse és így zugkereskedelem fogja felütni a fejét. Kérték a polgármestert, függesse fel a maximális árakat mindaddig, amíg a kereskedelmi miniszterhez beadott felelőszékre a döntés meg nem jön. A polgármester megígérte a küldöttségnek, hogy a maximális árakat ideiglenesen visszavonja.

A küldöttség ezután Crainio városi tanácsához ment a polgármester utasítására, hogy a tanácsos megakadályozza a falragaszok kifüggesztését.

Kicszerelik a román-magyar foglyokat

Bukarest, július 27. A „Dimineata” interjú közlő báró Zichy Rubidó bukaresti magyar követő. Zichy kijelenti, hogy a Bethlen által szorgalmazott nemzetközi kölcsön megfinanszírozásának államainak és Franciaországnak állásfoglalása miatt, mert ezek az államok a kölcsön egy részét jóvátételi célra követték és pénzügyi ellenőrzést kívántak gyakorolni Magyarországon felett.

Daruváry külügyminiszter beszédére vonatkozólag a bukaresti követ megállapítja, hogy ez a beszéd igen koncilians hangon volt tartva és főként a kisanant államaihoz szólt a szomszédnépek jóindulatát kérve.

A Budapesten internált románokra vonatkozólag Zichy Rubidó kijelentette, hogy elvben megállapodott a román kormányral a polgári foglyok kicszerelésére és már csak a részletek megállapítása van hátra.

* **Bürger-gyárak Tg.-Mures** vegyészeti osztálya szállít minden mennyiségben terpentint és ásványolajmentes carbolineumot.

* **Elhújasodás, köszvény és cukorbetegség** esetén a Ferenc József keserűviz javítja a gyomor és a belek működését, élénkíti az emésztést és előmozdítja az anyagcserét. (7)

Hamburg-Amerika vonal

együttes szolgálat az
United American Lines Inc.-al
vezérügynöksége

Lazar H. Lazarovitz

Timişoara: strada Mercy 2.
Bucureşti: Calea Grivitei 183.
Csernovitz: Rathausstrasse 9.

Sósav

Kénsav

bőrgyógyászati szükséges vegytermékek, Meister Lucius és Badische anilinek nagy tételben érkeztek
Kalmár Áruforgalmi R.-T.
füszer-, festék- és gyarmatárkereskedés engros és detaliosztályába Cluj, Str. R. Maria (Deák F.-u.) 42

sét. A küldöttség egyik tagja a tanácsossal még akkor kocsibaült, hogy a plakátot kiragasztó embert visszahívják. Azonban ez nem sikerült és így a plakátok kikerültek Kolozsvár utóira.

Ma délelőtt kilenc órákor ebben az ügyben az érdekeltek, **Mazachi** ipari felügyelő, **Balázs** kamarai titkár, az összes érdekeltségek s egy néhány iparkamarai beltag a polgármesternél értekezletre gyűltek össze, ahol hosszas vita után a polgármester elvben elfogadta az árak revízióját és rögtön utasította az alantas közegeket, hogy a plakátokat tépjék le, ami meg is történt.

A vendéglősök számokkal bizonyították, hogy ezek mellett a maximális árak mellett tönkremennek. Mindezek ellenére azonban hajlandók a legfontosabb közszükségleti cikkeknél minden haszontól eltekinteni és csak az önköltségi árat kérik. Kérték a tanácsot, hogy új döntést csak akkor hozzon, ha figyelembe vette a számadatokkal bizonyított előterjesztésüket.

A gyűlés végeztével a polgármester tanácsulást hívott össze, délig azonban döntést még nem hoztak.

PALESZTINA-MUNKA

Az erdélyi Keren Hajjeszód Iroda első jelentése

(Kolozsvár, július 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A napokban boosította ki a reorganizált erdélyi Keren Hajjeszód iroda első félévi működéséről szóló jelentését, amely újabb bizonyossága annak, hogy a cionista szervezeti élet és kötelesség-terjesztés tekintetében még nagyon sok tennivalója van az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetségnek. A jelentésben előforduló számok nem érnek meglepésszerűen, többször közölte már az Uj Kelet, hogy az erdélyi zsidóság nem mutatott eddig kellő érdeklődést a Palesztina-építés eme alapvető intézménye iránt, noha a K. H. iroda a maga fogyatékos eszközeivel mindent elkövetett az eredmény megjavítása érdekében. A legszomorubb, hogy maguk a szervezett cionisták sem tettek eleget ma-szerfizetési kötelezettségüknek (az a néhány eszközölt jegyzés alig 2%-át teszi ki a sékelfizetőknek) holott a Keren Hajjeszód munkának mindenütt az volt a legelső állomása s csak a cionista jegyzések után fordultak a nemcionista zsidósághoz. A legközelebbi országgrési konferenciának legfontosabb tárgyát kell hogy képezze, miként lehet majd minden erdélyi zsidót, aki érdeklődést mutat az épülő Zsidóország iránt, a megfelelő áldozatokra bírni. A konferenciának arról is gondoskodnia kell, hogy K. H. munkára megfelelő képességű önkéntes és hivatásos munkások álljanak rendelkezésre, mert nélküli eredményt elérni nem lehet, ha mégoly fegyver-mezett tábor állana is mögöttünk.

A jelentés egyébként a következőket tartalmazza:

A reorganizált Erdélyrészi Keren Hajjeszód Iroda működését 1922. november havában kezdte meg, amikor a londoni központ kiküldöttei, Kohn Sári és Turnowsky Walter Kolozsvárra érkeztek a Keren Hajjeszód akciónak egész Erdélyre kiterjedő megszervezése céljából. Ez az akció azonban az akkor kezdődő antiszemita heccok következtében abba maradt. Munkabizottságunk határozata értelmében irodánk az akkori viszonyok közepette is, a lehetőség keretein belül megindította a propaganda és jegyzésgyűjtési munkát és ismét megkezdte a régebbi jegyzésekből esedékessé vált összegek inkasszóját. Mindezirányu tevékenységünkre hónapokon keresztül bénítólag hatott a nagy apparátussal országszerte megindított Restaurációs Alap gyűjtési akció, melynek hatása még ma is erősen befolyásolja a K. H.-munkát.

Meg kell állapítanunk azt a sajnálatos tényt, hogy a K. H. ügye iránt nemcsak a mozgalomban kevésbé résztvevő hitsorsosaink viseltetnek közönynyel, hanem vezető cionistáink legtöbbje sem teljesíti ebbeli kötelességét. A vidéki csoportok kevés kivétellel irodánk felhívásait válaszra sem méltatják és egyáltalában nem látszanak tisztában lenni a K. H. fontosságával és céljaival.

Nagyon megnehezíti akciónkat a súlyos gazdasági helyzet és az a körülmény, hogy az egy-

mással nem számító és egymást keresztező gyűjtési akciók részben kimerítik, részben elkedvetlenítik testvéreinket.

Irodánk az E. Zs. N. Sz. kebelében működött irodától összesen 61 jegyzési kötelezvényt vett át 301.532 lej értékben.

Ehhez járult az itteni Hapoel Hazair csoport által gyűjtött 42 drb kötelezvény 69.280 lej értékben.

Irodánk tevékenységének eredménye a következő adatokból világlik ki:

1922 novembertől 1923 május végéig beérkezett 173 drb jegyzési kötelezvény.

Az összes jegyzések összege — a természetben felajánlottakat is beleértve — 2.026.276 lej.

A jegyzések következőképen oszlanak meg:

	Lej
Kolozsvár 187 drb. jegyzés	1.684.880.—
Temesvár 42 " "	153.298.—
Dés 13 " "	13.800.—
Szászváros 12 " "	11.400.—
Erzsébetváros 4 " "	9.000.—
Brassó 4 " "	25.488.—
Nagyvárad 3 " "	10.892.—
Marosvásárhely 2 " "	5.400.—
Dicsőszentmárton 1 " "	7.200.—
Szászrégen 1 " "	1.800.—
Szamosújvár 1 " "	600.—
Beszterce 1 " "	600.—
Gyulafehérvár 1 " "	600.—
Petrozsény 1 " "	1.200.—
Déva 1 " "	600.—
Poienile 1 " "	600.—
Lugos ismeretlen sz. kb.	100.000.—

Összes bevételék 249.217.—
Eddig átutalva Londonba 193.370.—

Kiadás 55.847.—
Irodaberendezés 5.097.—
Propaganda 11.565.—
Személyi kiadások 26.750.—
Irodai költségek 12.435.—

A fenti számok egybevetéséből a kiadások bruttó százaléka 22, levonva az iroda berendezésére és a propaganda céljaira fordított összegeket, a kiadás a bevételek 15 százaléka.

Bár a többi országok hasonló szervei 15—30 százalékos költséggel dolgoznak, mi mégis soknak találjuk a 15 százalékos. De minden reményünk megvan arra, hogy ha a ma-szerfizetők pontosabban tesznek eleget fizetési kötelezettségüknek és a hátralékos összeg tetemes része is be fog folyni, akkor a százalék tíze csökken.

Ha a ma-szerfizetők nemcsak ma-szerükkel, hanem jegyzésgyűjtési munkájukkal is szolgáltatásba állanak Palesztina ügyének, akkor irodánk ugyanazon kiadási hányaddal az év hátralévő részében még fokozottabb eredményt fog felmutatni.

Vágott és vágatlan tűzfát
waggon, öl és mázsátételekben, ugyszintén
Meszet, Cementet és Glpszet
legolcsóbban szállít a

CALCIT MÜVEK R.-T.
Str. Dragalina (v. Fellegvárt-ot) 9.
Telefon interurban 11-08.

1 m³ oltott mész 400 lei

Róka, kelme, **Szörmefestés,**
vegytisztítás legszebb kivitelben
a
KRISTÁLY
nál Cluj. Telefon 500. Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban

Heine: Atta Troll

Fordította: Giszkalay János

Caput XX.

(Heine helye a zsidóságban régóta tisztázva van már. De csak a modern zsidó nemzeti ujjaélé-
dés szemüvegén keresztül lehet a maga teljességé-
ben megérteni a hitehagyott és önmarcangoló bün-
bánattal újra megtért Heine fanatikus nemzeti zsi-
dóságát. A napi kenyérért írt újságcikkein kívül
talán egyetlen olyan alkotása sincsen, mely-
ből rejtve, vagy dacos nyíltsággal elő ne törne
a tudatos zsidó nemzeti érzés. Ez még azokban az
alkotásaiban is megállapítható, melyek teljesen távol
állanak minden zsidó eszmekörtől, vagy célzattól.
Ilyen az Atta Troll is: Az Atta Troll a világiro-
dalom egyetlen és páratlan szatirája komikus állat-
éposza. A költemény főhőse egy táncos medve, az
Atta Troll, melyben perszonalifikálva van Heine kor-
ának minden politikai és társadalmi félszége.
A medve megszökik gazdájától, szociális medve-
államot akar alapítani, ahol teljes jogegyenlőségben
fog élni minden teremtetett lény, minden számár
államtitkár lesz és nem fognak tekinteni se fajra,
se vallásra, se színre, se szagra:

„Ugy van! Sőt még a zsidók is
Jogot nyerne okkal-fokkal,
Törvényesen egyenlővé
Téte nek az állatokkal!

Csak táncolni vásártéren
Tiltassék meg a zsidóknak, —
És e megszorítás, kérem,
A művészet érdeke.

Mert stíl-érzék, — az hiába —
És a mozgás plasztikája,
Nincs e fajban, — és a nézők
Iztését csak rontanak...”

A táncos medve természetesen mindent meg-
enged majd a zsidóknak a maga állatjogállamban,
— csak a táncot nem. Ez ellen a társadalmi ren-
det telforgató medve ellen Heine és Laskaró nevű
barátja válaszára indul. Amíg Laskaró a megsző-
kött medve nyomát kémleli, Heine egyedül marad
egy boszorkánykunyhóban, melynek ablakából éj-
féltkor végig nézi a világirodalom legragyogóbb
kísértetjárását. Vágtató vad paripákon vonulnak el
előtte minden korok nagyjai, Nimród és X. Károly
és a dán Ogier és Artus király és Góthe és Shakes-
peare. De a szellemfölvonulás közepében három ra-
gyogó jelenség babonázza meg a szemét. Diana, a
görög istennő, a szőke Abundé tündér és Herodias:
Heine három nagy szerelmének, a görög kulturának,
az északi germán ideálnak és a zsidó nemzetnek
perszonalifikációi. Heine káprázva nézi őket. Herodias
fehér ménen nyargal, néger apródok vezetik kantár-
száron a lovát — és kezében egy aranytálat tart.
melyen a keresztelő János véres feje van. A két
első szerelmét, Dianát és Abundét mosolyos rezig-
nációval engedi elvonulni maga előtt, — de Heró-
diás, „Juda királyi hercegnője“ fölpillant reá és
Heinet a „szíven éri a vágyó tekintet“. Másnap aztán
ő is medvelesre indul Laskaróval — és itt kez-
dődik az Atta Troll XX. fejezete. Az egész fejezet
nem egyéb, mint egy páratlan szerelmi vallomás
Herodiasnak, illetve a zsidó népeknek. És ennek a
szerelemnek csodálatos ragyogásában mint egy sötét
motivum, újra és újra visszatér Heine ellenszerve
minden ellen, ami keresztény. A hitehagyott Heine
nem csinált titkot belőle: nem szerette a kereszté-
nyiséget, mert népe nek megrontóját látta benne
(Almansor, Donna Klára, An Edom stb.) és valami
homályos sejtelemképpen állandóan ott lebegett lelki
szeme előtt a nagy zsidó tragédia egyetlen lehető
megoldása: Jeruzsálem, Palesztina, az ősi zsidó-
ország. (Mit einem Exemplare des Rabbi von
Bacherach stb.) Heine a modern cionizmus előtti
kor egyik tudatos cionistája volt.

g. j.)

**ATTA TROLL
CAPUT XX.**

Napfölkelte. — Száz arany nyíl
Röppen szét az égi ködre,
Mely pirulva, mintha sebből,
Fénybe oszlik, szerte szökve.

Vége már a nagy csatának
És a győztes napsugára
Messzi fénylő glóriával
Lép a hegység könyakára.

Rejtve fészken kis madárnép
Messzi hangzó trillákat vert,
Szállt virágok illatarja,
Mint egy légi illatkoncert.

Virradattal utra keltünk,
Völgybe szálltunk fényes reggel,
S míg Laskaró medvényomra
Lesbe indult éles szemmel,

Addig én száz gondolatlalt
Öttem óram hosszú részét,
— Am ez végleg elfárasztott
Sőt borussá tett kevésség.

Végre búsan, elfáradva
Dőltem egy lágy mohapadra
Tölgy tövében, ott hol épen
Egy kis forrás csörgedez,

Melynek blüvös hágja mélyen,
S úgy varázslá el kedélyem,
Hogy fejemből minden eszmét
Öntudatlan messzi veszték.

És vad vágy vitt álmodozni
És meghalni — és bomolni
Vágtató szép asszonyokkal,
Szellemhaddal egybefornni.

Ó li kedves éji arcok,
Hajnaliúzótt kőszá lelkek
Oh mondjátok merre szöktök,
Nappal nyugtot merre lettek?

— Ősi templom rom-aljában
Valahol a Romagnában
Búvik — mondják — el Diána
Krisztus napköz-urságától.

És csak sürtü éjjelfőlán
Mer kiszállni loppal-halkkal
És örülni hegynek-völgynek
A szép pogány lánytársakkal.

Mert Abundé szintén fél ám
Názarénus emberektől
S nappal ottan él a szép lány
Avalunban, menhelyén.

Boldog föld az, rejtve mélyen
Romantika tengerében
Csak meséknek táltos-szárnyán
Juthat be az ember épen.

Ösmeretlen ott a bánat,
Nem köt ott ki este-reggel
Gőzhajó, a sok kíváncsi,
Cs pipás filiszterekkel.

Nem hat hozzá messze hangzó
Bambán kongó unt harangszó
Mind e zordon bum-bam, melyt is
Gyűlöl minden villi-lény.

Mindig ifjan, jó kedvben, mely
Nem zavartan csak magunké,
Trónol ott a kedves hölgyünk
Szőke asszony, szép Abundé.

És kacagva sétál ottan,
Napraforgók árnyán lép el
Kéjben mindent elfelejtő
Csókolódzó udvarnéppel

Am te, óh Herodias!
Hát te hol vagy? — Óh tudom jól.
Meghaltál, — meg, s eltemettek
Ős Jerusáldjím mellett.

Megmeredve alszol ottan
Nappal, kősir-csarnokodban,
Amde éjjel fölriaszt a
Bugó kúrhang és a hajsza.

És velük mégy. — Szép Abundé
És Diána fölkeresnek,
Szellemtársak, mind, akik csak
Gyűlölnek a kint s keresztet.

Pompás társaság. — csodás!
Óh ha véletek lehetnek
Minden éjjel oldaladnál
Vágtatnék Herodias!

Mert szeretlek, — s jobban, téged
Mint e grékus istenséget
Mint az észak szép tündérét
Tégedet, te holt zsidó nő.

Óh szeretlek, úgy van, és én
Érzem szívem reszketésén
Jőj, szeress, légy kedvesem te,
Szépasszony Herodias!

Jőj, szeress hát, — kedvesem légy
Dobd el azt a véres tálat
Tökfejestül, mindenestül
— Jobb falatra invitálak!

Én vagyok csak méltó hozzád,
Én attól se szörnyen félek,
Hogy halott, sőt kárhozott vagy.
— Bennem nincs előítélet.

Hisz magam kis lelki üdvöm
Félek, — szintén úgy áll, csálén;
És hogy élek-é valóban,
Néha azt is kérttem már én!

Óh fogadj el hát lovagnak
Hadd lehessenek mindig véled
És hordom majd szép felöltőd
És — ezeryni nőszeszélyed.

Vad seregben oldaladnál
Vágtatok, ha éjjel kondul,
És enyelgön megkacagjuk
Hogyha szölok nagy bolondul.

Én rövidde tészem éjed;
— Amde nappal újra halvány
S újra elszáll minden jökedv,
És ott sirok, sirod halmán.

Ott ülök majd könnyem ontván
Ős királyok kripta-romján
Kedvesemnek árva halmán
Jeruzsálem vára alján.

Agg zsidók, ha arra mennek
Azí hiszik majd, hogyha látják,
Templomunkat gyászolom meg,
S Jeruzsálem pusztulását,

Telefon 81. **Ládagyár** Flóküzlet:
Egeres
Mindennemű ládákat és fadóboxokat összeszegezett
és szétszedett részeken megrendelésre azonnal
készít és szállít a legolcsóbb napi áron 1361
Sajovics és Lebovits fakeskedés
és ládagyár
Cluj, Strada Cernaui (volt Kajantól-ut) 1 szám

TUNGSRAM A legjobb villanykörte!
Mindenütt kapható!

Rothmann Márton szabókelelékek és Cluj, str. Matia (v. Mátyás kir.-ulea) 2. sz.
rövidáru raktára. Eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendeléseket postán eszkozzák

HI

Az Uj Kelet az egyete
napilapja.
Az Uj Kelet cikkeinek
jelölésével enged
Elfizetési árak: Egy
félévre 320 lei.
Felelős szerkesztő: Ma

Chámiss

Menachém-Áv
örömnapot jelez a na
vot mindenki ismeri
Cion pusztulását, de
napja bizony feledés
Babiloniából visszaté
tulásáig — mikor T
élt a nép emlékezeté
örömnapiját az ifjusá

A misná feljeg
dőségnek oly kedves
és Ab tizenötödike,
kért fehér ruhában
házasulandó fiatalom
ki-ki keresse és ma
szép leányok énekel
lasztasz magadnak!
dettek: Vigyázz leg

A kevéssé szépek s
Isten akarátát! Hog
volna külön mondók
az a tény, hogy mi
ban jelenhetett meg
geknek a népnépne
rák korában egysz
silői ünnepi tánc, d
vil semmi komolya
Saul későbbi király
odaszólt az egyik e
leány: Engem rabo

Ez az ünnep
szerezte a népek.
sodik évében vissza
hogy az ország lak
nem lesz honfoglalá
vissza akartak men
Ekkor Isten megese
népszámláláskor má
évi pusztai vándorl

az ifjuság, amely r
sához, fogja látni a
szerint azért volt
lásra, hogy minden
A nép siránkozása
nap maradt később
A pusztai nemzedé
tak meg. Minden e
mentek a hatvan e
guknak a pusztá

örökre ott maradt
tettek Ab 9-e esté
ébredtek és hazam
történt az időszámí
nem érkezett el. E
telték a sirbafekvé
teli hold az égen,
a hó közepe, elmu
gyászévek, vége a
ság már átlépheti
jét elfoglalja.

— Benes C
Kolozsváron. Te
a színajai konfere
külügyminiszter.
jelent dr. Jirosek
polgármester, Pop
szigurancafonók.
a szalonkocsi d
nem fogadhatott
titkára fogadta
amelyet azután
A vonat félórai
Szinaja felé.

— Nem e
böl jelentik: Ko
sülés szerint a
délyezi az augus
emelés.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei, félévre 320 lei, egész évre 620 lei.
Felelős szerkesztő: Marlon Ernő dr.

Chámissá ászár beáv

Menáchém-Áv havában egy gyásznapot és örömnapot jelez a naptár. A gyásznapot, Tisbeávot mindenki ismeri és ahol csak zsidó él, siratja Cion pusztulását, de Chámissá ászár beáv örömnapja bizony feledésbe ment. Pedig volt idő — a Babiloniából visszatéréstől Jeruzsálem második pusztulásáig — mikor Tisbeáv gyászja csak halványan élt a nép emlékezetében, de Chámissá ászár beáv örömnapját az ifjúság dallal, táncal ünnepelte.

A misná feljegyzése szerint nem volt a zsidóságnak oly kedves örömnapja, mint Jom Kippur és Ab tizenötödike, amikor Izrael leányai kölcsönként fehér ruhában táncoltak a szőlőkertekben. A házassulandó fiatalemberek is odasereglettek, hogy ki-ki keresse és megtalálja a maga élete párját. A szép leányok énekelték: *Nézd meg legény kit választasz magadnak! Az előkelő családból valók hirdettek: Vigyázz legény, mivel lépsz összeköttetésbe!* A kevésbé szépek szava volt: *Legény, teljesítsd Isten akaratát! Hogy a gazdag leányoknak is lett volna külön mondókája, arról nincs feljegyzés. De az a tény, hogy minden leány csak kölcsönruhában jelenhetett meg, kizárja a vagyoni különbségeknek a népnépnyelven való hangzatosítását. A bírák korában egyszerű leányrablással végződött a síli ünnepi tánc, de az érvényes házasságokon kívül semmi komolyabb következménye nem volt. Saul későbbi királynak — a hagyomány szerint — odaszólt az egyik elrablandó sorsával tisztában lévő leány: Engem rabolj el!*

Ez az ünnep az ifjúság ünnepe és az ifjúság szerete a népek. Mikor a pusztai vándorlás második évében visszajöttek a kémek azzal a hírrel, hogy az ország lakói erősek és küzdelem nélkül nem lesz hontoglalás, az öregek sirva fakadtak és vissza akartak menekülni az egyiptomi szolgaságba. Ekkor Isten megesküdött, hogy mindazok, akik a népszámláláskor már husz évesek voltak, negyven évi pusztai vándorlás alatt meg fognak halni, csak az ifjúság, amely nem csatlakozott az öregek sorsához, fogja látni az Igéret földjét. A hagyomány szerint azért volt szükség negyven éves vándorlásra, hogy mindenki legalább hatvan évet élhessen. A nép siránkozása Ab 9-én történt és ezért ez a nap maradt későbbre is gyász- és sirás napjának. A pusztai nemzedék hatvan évesei is Ab 9-én haltak meg. Minden évben a gyásznap előestéjén kimentek a hatvan évesek a táborból, sirt ástak maguknak a pusztai homokjában, belefeküdtek és örökre ott maradtak. Az utolsó esztendőben is így tettek Ab 9-e estéjén, de reggelre mindnyájan felébredtek és hazamentek. Azt hitték, hogy tévedés történt az időszámításban és e hó kilencedike még nem érkezett el. Egy pár éjszakán még megismélték a sirbafekvést, míg e hó 15-én megjelent a teli hold az égen, amely tudtukra adta, hogy itt a hó közepe, elmúlt a gyásznap és elmúltak a gyászévek, vége a vándorlásnak és bátorlelkű ifjúság már átlépheti a Jordánt, hogy az Igéret földjét elfoglalja. *Jehuda Edelstein.*

— **Benes cseh külügyminiszter átutazott Kolozsváron.** Tegnap este utazott át Kolozsváron a szinajai konferenciára, kíséretével, Benes cseh külügyminiszter. Tiszteletére a pályaudvaron megjelent dr. Jirosek Jan csehszlovák konzul, Utalea polgármester, Popovicu rendőrprefektus és Stoica szigurancafőnök. Benes éppen szakértőivel tárgyalt a szalonkoosi dolgozóklubjában és így senkit nem fogadhatott. Helyette a román delegáció titkára fogadta Utalea polgármester üdvözlését, amelyet azután tolmácsolat a külügyminiszternek. A vonat félórai vesztéglés után továbbrobogott Szinaja felé.

— **Nem emelik a papírárat.** Bukarestből jelentik: Kormánykörökből származó értesítés szerint a kormány semmiesetre sem engedélyezi az augusztus elsejére beígért papíráremelést.

— **Brassóban huszonnégyórás demonstratív sztrájkot rendeztek a spekulatörvény ellen.** Brassóból jelentik: A brassói kereskedők és kisiparosok csütörtök délelőtt tíz órától péntek délelőtt tíz óráig tartó demonstratív sztrájkot rendeztek a spekulatörvény elleni tiltakozásul. Ma délelőtt tizenegy órakor a Redutban több mint tízezer ember részvételével tiltakozó népgyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy küldöttséget menesztzenek a kereskedelemügyi miniszter elé.

— **Változások a törvénytészen.** Persesen táblai főügyész helyettesét az igazságügyminiszter a kolozsvári törvénytészekhez vizsgálóbíróknak nevezte ki. Az új vizsgálóbíró már is elfoglalta hivatalát — Praporgescu törvénytészi elnök szabadságra utazott. A törvénytészek elnökét távollétében Sontze bíró helyettesíti.

— **Szabályozták az üzletek záróját Nagyváradon.** Nagyváradról jelentik: A kereskedelmi alkalmazottak és főnökök tegnap délután dr. Fried János elnökletével gyűlést tartottak, amelyen az új zárójakat állapították meg. Eszerint az üzleteket nyáron hét, télen hat órakor zárják. Kivételt képeznek a fűszerüzletek és a drogériák, amelyeket nyáron félnyolc, télen pedig hét órakor zárnak.

— **Részeg katonák garázdálkodása a kolozsvári állomáson.** Tegnap este a kolozsvári állomásról a 6-ik gyalogezred egyik zászlóalját Nagyváradra szállították. A katonák közül néhányan részegre itták magukat és garázdálkodni kezdtek az állomás területén. Ruzs detektív csendesíteni akarta a részeg katonákat, mire ezek bajonettet szegtek a mellének. Az állomási rendőrség teletonon segítséget kért a hadtestparancsnokságtól, ahonnan egy járőrt küldtek ki a garázdakatonák megfékezésére. A járőr a katonákat letartóztatta és a VI. hadtest hadbírójának adta át.

— **A fogászati klinika tolvaja.** A kolozsvári rendőrség letartóztatta Tóth Miklós mechanikust, aki álkulcs segítségével éjnek idején behatolt a fogászati klinikára és onnan mintegy tízezer lej értékű felszerelést lopott el.

— **Akik kifosztották jötevéjüket.** Sigmerian László nyugalmazott pénzügyi felügyelőnek 1921-ben meghalt a felesége. A magával tehetetlen, együgyű öregember ekkor lakását és berendezését átadta Böhm Józsefnek és nejének Morvay Margitnak azzal a feltétellel, ha haláláig eltartják. A házaspár kicsalta az öregember pénzét azzal az ürüggyel, hogy kertet vesznek a részére. A kertet Böhm József meg is vette, de a saját nevére iratta. Időközben Böhm József meghalt, Sigmerian rájött a csalásra és megállapította azt is, hogy a házaspár ékszerei közül is több értékes darabot eltulajdonított. Sigmerian ezek után ma Böhm József özvegyét a rendőrségen csalás miatt feljelentette.

* **Olvassa figyelemmel a Dick-cég Str. Regina Maria 5. mai szenzációs hirdetését.**

Előfizetési felhívás

Az a meg nem szünő bátor küzdelem, amelyet az Uj Kelet az erdélyi zsidóság igazáért és veszélybenforgó jogaiért folytat, egyre szélesebb rétegeket tömörít e lap harcos zászlaja alá. Az Uj Kelet minden zsidó ügy és minden becsületes zsidó érdek szolgálatára van rendelve és ezért minden zsidónak önmaga és népe iránt való kötelessége a maga erejével hozzájárulni az Uj Kelet hangjának és erejének növeléséhez. Minden új előfizető egy új pillér abban az épületben, amelyet az Uj Kelet folytat minden zsidóért. Nem áldozatot kér az Uj Kelet, csak becsületes ellenszolgálatását annak, amit nyújt.

Augusztus elsejével új előfizetést nyitunk az Uj Keletre. Minden igaz zsidónak kötelessége legalább egy új előfizetőt szerezni a zsidóság lapja számára.

Előfizetési árak:

Egy hónapra	60 lei.
Negyedévre	170 "
Félévre	320 "
Egész évre	620 "

Azon előfizetőinket, akik fűrdőhelyre mennek, kérjük közöljék velünk a címváltozást, hogy a lapot fennakadás nélkül továbbíthassuk nyaralóhelyükre. *Az Uj Kelet kiadóhivatala*

— **A mákófalyai gyilkosság epilógusa.** Megírta annakidején az Uj Kelet, hogy Bot Jancsi János, a tizenötévi fogházra ítélt mákófalyai gyilkost, június 15-én reggel halva találták cellájában. Mára tüzte ki a kolozsvári tábla ezügyben a felelőviteli tárgyalást, amikor is az ügy referense jelentette Bot Jancsi János időközben bekövetkezett halálát. Ezzel azután a mákófalyai gyilkosság aktái végleg lezárultak.

— **Jó lesz az aratás.** Bukarestből jelentik: Hivatalos jelentés szerint az ezidei aratás igen jó eredménnyel végződött és kivitelre is nagymennyiségű gabona fog kerülhetni.

— **Bérharc a nyomdaiiparban.** A nyomdai munkaadóknak a nyomdai munkásokkal kötött kollektív szerződése e hó 31-én lejár. Az új kollektív szerződés megkötése végett folyó évi július hó 9-én egy közös tárgyalóbizottság ült össze. A nyomdai munkások a munkaadók elé terjesztett javaslatukban a nyolcórni munkaidőnek és a munkateljesítménynek lényeges redukcióját s ugyanakkor horribilis munkabérekét követelték. A tárgyalóbizottságnak főnöktagjai a munkások által előterjesztett javaslatokat részletes tárgyalási alapul nem fogadták el. A ragaszkodtak ahhoz, hogy a munkások javaslatainak azon részét, amelyek a munkaidő és a munkateljesítmény csökkentésére vonatkoznak, teljes egészében vonják vissza, továbbá hogy a kollektív szerződésben megállapítandó bérminimum ellenében fogadják el elvben egy közösen meghatározandó bizonyos mennyiségű sima, kompresszedés szállítást. A munkaadók elvi követeléseik következtében a munkások kiküldöttéi általánoságban elejtették ugyanazokat a követelményeket, amelyeket a munkaidő további redukálására állítottak fel és a szedés mennyiségének megállapításába a napilapok szedőire nézve hajlandók voltak tárgyalásokba bocsátkozni, egyebekben azonban a munkateljesítmény bármilyen szabályozásától mereven elzárkóztak. Minthogy pedig a munkaadók a munkateljesítménynek folytonos redukálását csakis abban az esetben látják kizártnak, ha a munkateljesítmény az általuk kívánt módon biztosítva van, minthogy ennek általánoságban való szerződészerű szabályozásába a munkások bele nem mentek, ezért a munkaadók kénytelenek voltak a további tárgyalásokat megszakítani, mielőtt még a szállítás mennyiségének meghatározása tárgyalás alá vétetett volna.

— **Elsősztályúvá teszik a nagyvárad — halmii vonalat.** A közmunkaügyi minisztérium elhatározta, hogy a nagyvárad — halmii vonalat elsősztályúvá, tehát a legnehezebb mozdonyok számára is használhatóvá teszi, az alapépítményt felfrissítik és a sípeket kicserélik. A munkálatokra szükséges összeget a minisztérium már előirányozta.

— **A magas állatkvitelti illetékek ellen.** Az állatexportőrök és termelők egy bánáti delegációja járt most Bratianu miniszterelnöknél és két memorandumot nyújtottak át, amelyben arra kéri a kormányt, hogy engedje meg a sertések kvitelét ötszáz lej kvitelti illeték mellett, viszont a szarvasmarhák kvitelét tízezer lejről három-négyezer lejre csökkentésük le, mert ennél magasabbat az export el nem bír.

— **Szabadságolt fegyencek követik el a betöréseket.** Nagyváradról jelentik: Az utóbbi napokban Nagyváradon ismeretlen tettesek rejtélyes módon a betörések egész sorát követték el. A nagyvárad rendőrség most kiderítette, hogy a betöréseket a nagyenyedi fogházból feltételelesen szabadságolt fegyencek követték el. A vizsgálat eredményeképpen ma husz szabadságolt fegyencet tartóztatott le a nagyvárad rendőrség.

— **Héber tanfolyam.** Akik a Tarbut héber tanfolyamára beiratkoztak, jöjjenek be hétfőn d. e. 11—12 között az igazgatói irodában az órák megbeszélése végett. Ugyanakkor újabb beiratkozók is jelentkezhetnek.

— **Három tolvaj — egy fülkében.** Bukarestből jelentik: A krajova — bukaresti személyvonat egy másodosztályú fülkéjében tegnap este három vasuti tolvaj kifosztotta Tomeson községi bírót. Az áldozat Potkoava állomáson vette észre a lopást és a kocsi lépcsőjére állva lármát akart csapni. Erre a tolvajok letaszították a lépcsőről a bírót, aki a még mozgásban levő vonat kerekei alá került és azonnal meghalt.

Megnyílt a baptista világszövetség kongresszusa. Stokholmból jelentik: Stokholmban tegnap megnyílt a baptista világszövetség kongresszusa, amelyen huszonnégy ország baptista egyházi kétszázötven kiküldöttel képviseltették magukat. A kongresszuson az erdélyi delegátusok is részt vesznek.

— Magyarország nem fizeti a francia meg szállás költségeit. Tudvalevőleg a francia kormány a szegedi francia meg szállás költségeit most a magyar kormánytól követelte és pedig ötvenmillió aranyfrankot. A magyar kormány bizottságot küldött ki azoknak a károknak megállapítására, melyeket a francia hadsereg okozott. Most Magyarország jegyzéket intézett a francia kormányhoz, amelyben kijelenti, hogy az ötvenmilliót nem Magyarország egyedül, hanem Jugoszláviával együtt kell megfizesse.

— Horthy üdvözi Kemált. Budapestről jelentik: A kormány üdvözlő táviratot küldött Kemál pasának a lausannei békeszerződés aláírása alkalmából.

— Iskolásgyerekek halálosvégű játéka. Nagyenyedről jelentik: A nagyenyedi zsidó hitközségnek elemi iskolája a templom udvarán van. Tegnap délután a tanítás után a gyermekek játszódni kezdtek az udvaron. Kergetőzés közben az egyik gyermek, Mann Józsi háttal beleesett az udvaron lévő kátlanba. Tekintettel arra, hogy a templomszolga éppen aznap rendezett nagymosást, a kátlan vize forró volt és bár a gyermekek azonnal kihúzták szerencsétlenül járt pajtásukat, olyan súlyos égési sérülést szenvedett, hogy néhány perc múlva kiszáradt. A hatóságok gondatlanság miatt egy a templomszolga, mint a szülők ellen megindították az eljárást.

— Belső aranykölcsön Németországnak. Berlinből jelentik: A birodalmi pénzügyminiszteriumban a Birodalmi Bank és a D.-bankok bevonásával értekezlet volt, amelyen egy hosszú lejáratú belföldi aranykölcsön kibocsátásáról tanácskoztak. Egyelőre a kölcsönösszeg nagyságával és a kibocsátás árfolyamának megállapításával foglalkoztak, de még nem állapították meg, vajjon dollárban vagy aranymárkában fogják-e jegyezni a kölcsönt.

— Felismerte bátyja gyilkosát. Ma a kolozsvári Wesselényi-utcában Fekete István Joanescu Petru katonában felismerte azt az embert, aki az 1918-as forradalom idején bátyját meggyilkolta. Joanescut annakidején a törvényszék nyolcévi fegyházra ítélte, ahonnan két év múlva retélyes módon megszökött. Fekete figyelmeztetésére Kuibus János rendőrmester letartóztatta Joanescut és a VI. hadtest parancsnokságához kísérte át.

* Brázay kölni vize a szoba levegőjét fertőtleníti, tisztítja, felfrissíti. Mindenütt kapható.

* Orvosi hír. Dr. Reiter Artur orvos hazatért.

Épületüvegezés, képeretezés,
kávéházi, vendéglői, háztartási cikkek, demionok, táblaüveg, lámpaárak és porcellánedényekből legolcsóbb beszerzési forrás

Ausländer Rudolfnál
Cluj-Kolozsvár, Cal. B. Ferdinand (v. Ferenc J.-ut) 37. sz. alatt, az Uránia palota mellett.

Engros! Endetall!

Eredeti gyári árak! Eredeti gyári árak!

„HELIOS“
kötött-szövött árúgyár lerakata
Cluj, Piața Unirii (Főtér)
7.

Óriási választék kötött és szövött árukban, harisnyák és keztükben!

SPORT

Budapestben vannak a Makkabeusok. A brünni Makkabi nyolc magyarországi játékos: Zsigmond, Feldmann, Weisz, Reiner, Rácz, Obitz, Schwarcz és Nikolsburger „szabadságra“ Budapestre érkeztek.

A Haggibbor Nagyváradon. Nehéz feladat előtt áll a Haggibbor csapata, mely vasárnap Nagyváradon a NAC kiváló csapatával mérí össze erejét. A csapatot súlyosan handicapeli, hogy Reményi és Nyul nem vehetnek részt a fontos mérkőzésen, azonkívül Pollák és Rosenberg részvétele is bizonytalan, kik a fegyelmi bizottság objektivitásától várják, hogy végrevalahára felmentsék őket az igaztalan vád alól és résztvehessenek csapatuk mérkőzésein. Amennyiben a fegyelmi bizottság visszaadja Pollák és Rosenberg játékjogát, a Haggibbor a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet: Rosenfeld, — Pollák, Lazarovics, — Virág, Braun, Jakobi, — Mózes, Fahn, Bornstein, Rosenberg, Lázár. Ismerve a csapat jó és lelkes szellemét és azt a tulajdonságát, hogy éppen a legerősebb mérkőzésein mutatja meg igazi képességeit, hisszük, hogy a Haggibbor csapata győztesen fog kikertülni a nehéz küzdelemből. A legutolsó találkozás 1:0 eredménnyel végződött a Haggibbor javára.

„Ahol minden lehetséges.“ A „Prágai Magyar Hírlap“ írja: A román kerületi futballbajnokságok mérkőzései befejezést nyertek. A kolozsvári kerületben a kolozsvári Victoria lett az első a — zöld asztalnál, mert a gyepen a Haggibbor lett a győztes. Temesváron a temesvári Kinizsi, Aradon a Gloria-CFR, Brassóban a Brasovia, Nagyváradon a Törekvés, Romániában a bukaresti Coltea és Csernovitzban a Polonia. A bajnokság legrealisabb jelöltje a Kinizsi, de azért nem volna meglepetés, ha például a bukaresti Colteát diszitenék fel a büszke címmel. Romániában minden lehetséges a futball terén.

Osztrák—csehszlovák nemzetek közötti atlétikai verseny lesz Bécsben július 29-én. A gerelyvetésben Kóczán képviseli a csehszlovák színeket.

Bécsi kombinált csapat Aradon. Az AMTE csapata ma, 28-án mérkőzik az Admira—Hertha—Simmering bécsi elsőosztályú csapat válogatottjai ellen.

Kassai csapat Erdélyben. Az aradi TE tárgyalásokat folytat a Szlovenszko bajnokságot nyert kassai KSC-vel egy erdélyi turára nézve.

Felkéretnek a Haggibbor I. és ifjúsági csapatának játékosai, hogy szombat este 9 órakor a Park-kávéházban fontos megbeszélésre jelenjenek meg.

* Strandruhák, dresszek, cipők és sapkák gyönyörű kivitelben kaphatók Sugár & Co, sport-ruházában Cluj, Calea Victoriei 5. Tenniszipőkben és felszerelésekben nagy választék.

Nagy occasio!

Harisnyák, keztük, kötött kabátok eredeti gyári áron árusítatnak a

SPORT

kötött-szövött áruházban, Cluj
Cal. Reg. Ferdinand 16.
Állami hivatalnokoknak külön engedmény

Leszállított árak!

! Szenzáció !

DICK

cég
uj nagy alkalmi vására

Str. Reg. Marla

volt Deák Forras-utca

52

5000 mtr. karton	22.—
5000 mtr. mosószővet	22.—
5000 mtr. divatbatiszt	25.—
5000 mtr. grenadin	29.—
5000 mtr. fehérnemű vászon	33.—
5000 mtr. francia delén	39.—
2000 mtr. himzett svájci batiszt	49.—
3000 mtr. duplaszéles selyem ruhavászon	125.—
2000 mtr. duplaszéles női v. férfi gyapjuszövet	98.—

300 drb férfi alsónadrág	69.—
200 drb női alsónadrág	79.—
300 drb női batiszt	79.—
300 drb férfi divating	139.—
200 drb damasztabrosz	149.—
1000 drb varrocérna	1.—
2000 drb gépcérna 200 Yard	4.—
1000 drb zsebkendő	5.—

Stb.

Stb.

Tisztviselők és vasutasok

az összes nem hirdetett cikkekben!

10 százalék

kedvezményt kapnak

Az új

A hivatalos

(Kolozsvár, július 28.) Megirtuk, listreztésimert rendelt társi utasítását most turához és polgár rendelkezések fontos

a) A molmok százalékát a hivatalos kiörölni. Az új örlé valyi feketelisz. Az jak meg.

b) A feketeken ban öt lej, azokban ahol szisztematikus

c) A jobbtyp után az árak szabad

d) Tilos forga

A központi s

ülése. Bukarestből

bizottság tegnap tart mindenekelőtt a bizo

állapították meg. M

sok felebbezés érkeze

ke-sebb az a telebbez

kapcsolatos ármxim

elhatározták, hogy a

bezés tiznapos hat

és független attól, h

el. A bizottság kü

tilést, szerdán és sz

Bajok a külf

körül. Ismeretes a

rendelete, mely a

a külföldiek után

ki. Eddig három

adót: Kolozsvár, I

miniszteri rendelet

jogot ad arra, hog

szákmunkások adó

felebbezzék. A kol

gyár is kérését ado

kamara, a Gyáripa

adók szövetsége p

ban mindezek elle

árugyár kérését el

kereskedelem és ip

jesztik és remélik,

mes tanácsi hatá

függeszti.

Megegyeztet

A. Károly, a fae

alelnöke hazaérkez

Bukarest városának

mennyiségre vonat

A faexportra vonat

legközelebbi számár

Az iparkar

Csütörtökön este a

osztálya Pop Szervé

Dr. Kiss Béla ka

kivetések elleni pa

Uj Kelet által má

fel, amelyet az ért

dott. Elhatározták,

Bratianu Vintila p

közt- az is szerep

egyáltalán nem ve

személyzet fizetésé

nem vonja le a h

Jógtalan a

A hivatalos lap j

hatodik számában

megengedi a közs

hogy a cégtáblák

vehessenek ki és

után nyolcszáz

után kétszáz lejt.

Colon

KÖZGAZDASÁG

Az új lisztreszsim augusztus hó 1-én lép életbe

A hivatalos kenyér ára: 5 lej. A lisztkiörlés szabályozása

(Kolozsvár, július 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megirtuk, hogy a minisztérium új lisztreszsimet rendelt el, amelynek végrehajtási utasítását most küldötte el az összes prefekturához és polgármesteri hivatalhoz. Az új rendelkezések fontosabb pontjait itt adjuk:

- a) A malmok kötelesek a gabona negyven százalékat a hivatalos feketeliszttal típusa szerint kiörlölni. Az új örlésig a hivatalos típus a tavalyi feketeliszttal. Az új típust később állapítják meg.
- b) A feketekenyer ár az egész országban öt lej, azokban a helyiségekben pedig ahol szisztematikus malmok vannak 5.50.
- c) A jobb típusu kenyér és lisztfajták után az árak szabadok.
- d) Tilos forgalomba hozni a hivatalos

típusnál rosszabb minőségű lisztet vagy kenyeret és a hatóságok kötelesek ezt egy a malmokban, mint a kenyérgyűletekben ellenőrizni.

Az új rezsim megállapítja, hogy a polgármesterek, illetve a prefektusok a hivatalos minőségű finomabb lisztet és kenyereket után is maximális árakat állapíthatnak meg.

Az új rezsim az egész országra nézve, Bukarestet kivéve, augusztus hó 1-én lép életbe, kivéve a vagonok utáni ötezer lej jutalom beszüntetését, amely már július elsején életbe lépett.

Augusztus elsejéig a polgármesterek és prefektusok felhatalmazást nyernek arra, hogy viszonyoknak megfelelően átmeneti árakat állapítsanak meg, augusztus elsején azonban felteszik a hivatalos árak lépnek érvénybe.

A központi spekulációs bizottság első ülése. Bukarestből jelentik, hogy a spekulációs bizottság tegnap tartotta meg első ülését, amelyen minél előbb a bizottság irodájának személyzetét állapították meg. Már a bizottság első ülésére igen sok felelősség érkezett be és ezek közül a legérdekesebb az a telebbezés, amely az új építkezésekkel kapcsolatos árcsökkentések ellen tiltakozik. Azután elhatározták, hogy a maximális árak elleni felelősség tiszta határideje a publikálástól számít és független attól, hogy mikor kerül a bizottság elé. A bizottság különben hetenként kétszer tart ülést, szerdán és szombaton.

Bajok a külföldi szakmunkások adója körül. Ismeretes a belügyminiszternek az a rendelkezés, mely a városoknak megengedi, hogy a külföldiek után naponta tíz lej adót vessenek ki. Eddig három város szedi ilyen uton az adót: Kolozsvár, Lugos, Karánsebes. A belügyminiszteri rendelet a munkaadóknak azonban jogot ad arra, hogy a nélkülözhetetlen külföldi szakmunkások adóját a városi tanácsnál megfelelőbezzék. A kolozsvári „Tacámul” ezüstáru-gyár is kérését adott a városi tanácshoz az iparkamara, a Gyáriparosok Szövetsége és Munkaadók szövetsége pártoló felterjesztésével. Azonban mindezek ellene a városi tanács az ezüstáru-gyár kérését elutasította. Most az ügyet a kereskedelem és iparügyi minisztérium elé terjesztik és remélik, hogy a gyárra nézve sérelmes tanács határozatot a minisztérium fel-függeszti.

Megegyeztek a fások Bukarestben. Jahoda A. Károly, a faegyesület kolozsvári körzetének alelnöke hazaérkezett Bukarestből. A CFR-nek és Bukarest városának szállítandó kedvezményes fa-mennyiségre vonatkozólag a szerződést már aláírták. A faexportra vonatkozó rendelet a hivatalos lap legközelebbi számban már megjelenik.

Az iparkamara az adókövetések ellen. Csütörtökön este az iparkamara kereskedelmi szakosztálya Pop Szevér elnöke alatt ülést tartott. Dr. Kiss Béla kamarai titkár ismertette az adókövetések elleni panaszok egész sorozatát, majd az Uj Kelet által már ismertett négy pontot olvasta fel, amelyet az értekezlet teljes egészében elfogadott. Elhatározták, hogy memorandumot intéznek Bratianu Vintila pénzügyminiszterhez. A panaszok közt az is szerepel, hogy az adókövetőbizottság egyáltalán nem veszi figyelembe a holtbéréket, a személyzet fizetését, szóval az üzlet rezsijét és ezt nem vonja le a haszonból.

Jógtalan adókövetések a cégtáblákra. A hivatalos lap június 26-án megjelent hatvanhatodik számában egy decret lege jelent meg, mely megengedi a községi és városi elöljáróságoknak, hogy a cégtáblák után a saját hatáskörükben adót vehessenek ki és pedig az idegennyelvű cégtáblák után nyolcszáz lej, a románnyelvű cégtáblák után kétszáz lej. Azonban a szamosválygyi városok-

ban a törvényt félremagyarázzák és ha valakinek magyar- vagy német hangzása a neve, eltekintve a cégtábla szövegének a nyelvtől, a legmagasabb adót, nyolcszáz lej vetettek ki. Ebben az ügyben az iparkamarához állandó panaszok érkeztek, ami arra késztette a kamara vezetőségét, hogy jogorvoslásért a belügyminiszterhez forduljon.

Könnnyítések az osztrák devizaforgalomban. Bécsből jelentik: A ma megjelenő hivatalos lap a következő könnnyítéseket rendszeresítő rendeletet közli: Bejegyzett cégek a bel- és külföldön való áruimportok és ezzel összefüggő költségekre vonatkozóan valutahiteket vehetnek igénybe a Nemzeti Bank engedélye nélkül. Az utazók a Jegybank engedélye nélkül 4 millió koronát vihetnek magukkal, de felemelték a megengedett utazási devizakészletet is.

Mintavásár Breslauban. Szept. 2-5-ig a XIII-ik mintavásárt tartják meg Breslauban. A vásár iránt Romániában is nagy az érdeklődés.

Gabona- és lisztárak Csehszlovákiában. Gabonaárak: Buza, prima 145 szokol, 76 kgos buza métermázsája 135, rozs 100, árpa 100, zab 140, kukorica száraz, morzsolt 130 szokol. Az árak mindig métermázsánként vannak számolva. Lisztárak: Buzaliszttal 0-ás 250-255 szokol, buzafezőliszt 220-230, buzakenyérliszttal 5-ös 200-210, 7 1/2-es 145-155, rozsliszttal 0-ás 190-200, 1-es 150-160, rozsliszttal sötét 120-130, korpá 50-55, takarmányliszttal 70-75 szokol. Ezek az árak a vagonszámba eladott liszt árjai, a kisebb mennyiségű árusításnál ezen árakhoz helyenként 30 fillér számítandó.

Forgalomkorlátozás a bécsi tőzsdén. Bécsből jelentik: Ma volt az első nap, amelyen a bécsi tőzsdén a nagybankok által életbe léptetett korlátozás mellett folyt le az üzlet. Ez a korlátozás abban nyilvánul meg, hogy értékpapírvásárlásra megbízást csakis ötmillió koronán felül vállalnak el a bankok. Megállapítható, hogy az üzletmenet nem volt sokkal kisebb, mint a korlátozás előtti napokon.

Budapestben 86.000 korona a huszkoronás arany. A nemes fémpiac ezen a héten is szilárd volt. Bár az áremelkedések nem mondhatók nagyoknak, de úgy az arany, mint az ezüst pár ezer koronával megjavította árfolyamát. Az áruhiány mindjobbán érezhetővé válik és annak ellenére, hogy a csempészés ismét megindult, a vásárlók alig tudják fedezni szükségletüket. A bankok s az állam vásárlásai ezen a héten is nagyjelentőségűek voltak. A szinarany kilogramja 11.200.000 korona, a platina gramja 55.000 korona. A tört arany gramja 6700, a tört ezüsté pedig 4300 korona. Az érme piacán szintén magasabb árak alakultak ki, mint az elmúlt héten. Az ezüst egykoronás 1500, a forintos 4000, az ötkoronás 8400. A 10 koronás arany 43.000, a 20 koronás arany pedig 86.000 korona.

Szerkesztői üzenetek

A zsidó diákok helyzete Olaszországban. Többoldali kérdészködéskérésre válaszolva közöljük a külföldi zsidók segélyezésére alakult olaszországi szervezet központjának körlevelét, amelyet a szervezet a kolozsvári Ezrának is megküldött.

A külföldi zsidók segélyezésére alakult olaszországi bizottság a hozzáfordult diákok felvilágosítására a következőket közli:

Tandij: Az 1923-24. tanévre a tandijakat megszüntették.

Ösztöndíjak: Az Olaszországban tanuló zsidó diákok részére sem állami, sem zsidó ösztöndíjak nem állnak rendelkezésre.

Munka és studium: Az egyes egyetemi városokban lehetetlenség munkát találni, minthogy Olaszországban nagy a munkanélküliség. Az is kizárt dolog, hogy valaki leckeadás révén mellékeresetre tehessen szert.

Középkidások: Az egyetemi hallgatók költségei az egyes egyetemi városok árai szerint ingadoznak, körülbelül 350-400 lírát tesznek ki havonként.

Bizonyítványok: Az első évre való felvételi kérvényhez érettségi bizonyítványt kell mellékelni, amelyet a középiskolához legközelebb fekvő olasz konzulátussal kell láttamoztatni. Az aláírásokat az olasz külügyminisztérium hitelesíti, a külügyminiszteri láttamoztatást a költségek megtérítése mellett a mi komiténk is megezerzi. A születési bizonyítványt ugyancsak láttamoztatni kell az olasz konzulátussal. A magasabb évfolyatra iratkozó hallgatók ezenkívül kötelesek bemutatni láttamoztatt tanulmányi bizonyítványukat is. A felsőbb hallgatóknak a tanulmányi év leforgása alatt pótolniuk kell azokat a vizsgákat, amelyek az olaszországi tanterv szerint kötelezőek, de amelyeket az eddig látogatott külföldi főiskola még nem irt elő.

Azok a diákok, akik kötelezik magukat az 1923-24. tanévben valamelyik olasz főiskola látogatására, már most kérhetik valamelyik egyetemre való felvételüket. Ecélből elegendő, ha a fentemlített iratokat a páduai egyetem Rektor magnifikuszához beküldik.

Felvételi vizsga az olasz egyetemeken nincs. A tanítási- és vizsganyelv az olasz, amelynek kellő mértékben való elsajátítása szükséges.

Akik szövetségünk közbenjárását óhajtják igénybevenni, közzöljék pontos adataikat szervezetünkkel: Comitato Italiano di Assistenza Agli Emigranti Ebrei Trieste. A szövetség most azon fáradozik, hogy azokban az egyetemi városokban, ahol a zsidó diákok nagyobb számban vannak, zsidó menzákat létesítsen.

S. E. Parajd. Csehszlovákia legelterjedtebb zsidó lapja a „Szombat” című hetilap, Ujvári Péter szerkesztésében jelenik meg Érsekújváron (Nové Zamky).

N. K. Nagyvárad. Az Erdélyrészi Palesztina hivatal címe Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 48.

P. Ilonka. Fenti üzenet önnök is szól. Forduljon kérésével a fenti címhez.

Ch. H. A. lapunkban említett delegátusok még nem érkeztek meg, de nem hisszük, hogy a delegáció magánszemélyeket fogadni fog. Amennyiben valamilyen konkrét panasz vagy kívánsága van, úgy közölje azt az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári központjával (Calea Regele Ferdinand 48).

K. M. Élesd. Levelével teljesen egyetértünk. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetséget és az Uj Keletet is ugyanezek az intenciók vezetik működésében. Ennek az elvnek propagálását jellemzi az a tény is, hogy a Tarbut-gimnáziumban ezévből érettségizettek mintegy hetven százaléka megy ipari pályára. Ez azonban semmiképpen sem jelentheti azt, hogy elemi törvényes jogainkról önként lemondunk. Sajtókampányunk a jogfosztás elleni tiltakozásnak kifejezője. Levelének címzettje jelenleg nem tartózkodik Kolozsváron, hazaérkezéig megőrizzük levelét, amikor is majd levelére írásbeli érdemleges választ kap.

Áció!

CK

alkalmi ra

Marla

22.—
22.—
25.—
29.—
33.—
39.—
49.—
125.—
98.—
69.—
79.—
79.—
139.—
149.—
1.—
4.—
5.—
Stb.

női v. férfi

ág

ág

139.—

149.—

1.—

4.—

5.—

Stb.

szelők
tasok
otott cikkekkel
alék
kapnak

Coloniale Kereskedelmi R.-T. Ajánlja: Fűszer, gyarmatáru, export-import cikkeit! A Temesvári Műmalom Concernhez tartozó összes malmok lisztjeinek fólerakata **Marosvásárhely**

BUTORÜVEGEKET, TÜKRÖKET
 Barok, csillag és virágcsiszolással, valamint adott rajzok után művészi kivitelben készít
HUNWALD, üvegciszoló és tükörgyára
 CLUJ-KOLOZSVÁR, Str. Vlahota (volt Bolyai-utca) No. 3.
 Hibás tükröket újra fonsoroz

Telefon 2-14

Telefon 3-84

VADÁSZ & COMP.

vízvezeték-, csatornázás- és villamosvilágítás berendezési vállalat. Üzlet: Str. Universitatii (volt Egyetem-u.) 2
 Műhely: Str. Baba Novac (volt Bethlen-utca) 11. szám alatt

Villamos vasalók, főzőedények, csillárok, Tungsram-féle izzólámpák, mindennemű szerelési anyagok állandó nagy raktára.

Engros

Karlsbadi porcellán edények, tábla-üveg.

Endetall

Mindenféle poharak, demyonok, palackok,

lámpaárak bármily mennyiségben legelőnyösebben
AUSLÄNDER LAJOSNÁL
 CLUJ,

Piața M. Viteazul (Széchenyi-tér) 39, Telefon 954.

„TACAMUL“

EZÜSTÁRUGYAR
 CLUJ-KOLOZSVÁR, Str. Avram Iancu volt Petöfi-utca 3

Ezüstöt a legmagasabb áron vesz!

Gyárt evőszközöket, dísztárgyakat csak viszonteladóknak

Telefon 4-82. Sürgőnycim: Tacamul Cluj

Erdélynek legdusabban felszerelt rövid-, nőn-bergi-, díszmü- és játéka nagykereskedése
NUSSBAUM TESTVÉREK
 TÁRGU-MUREȘ—MAROSVÁSÁRHELY
 Telefon interurban 200
 Eladás csak viszonteladóknak!

Mindenki legszívesebben

1487

Kapható:
 Fiókraktár Cluj, Regele Ferd. 14 (Wesselényi-u.)

TURUL CIPŐT

visel, mert az elegáns, tartós és jutányos

ROTTMANN KAROLY ÉS TÁRSAI R.-T.

TIMIȘOARA—TEMESVÁR

KIRALYI UDVARI SZÁLLITÓK

GYÜMÖLCSPÁLINKA TER-
 MELÉS, BORNAGYKERESKE-
 DÉS, SZESZSZABADRAKTÁR
 SZESZDENATURÁLÓTELEP.

1864

**RUM ÉS LIKÖRGYÁR
 COGNAC FŐZDE**

Ujüzletésszabóság

Állandó nagy választék női modell-
 kabátokban és férfiruhákban

Bel- és külföldi férfies női divatszövetek ruházhatóak!

Ár a i n k
 Férfiruha elkészítése Lei 480
 Férfi felöltő " Lei 600
 Férfi divatmadrág " Lei 480
 Férfiruhához teljes hozzávaló " Lei 890
 Női kabát elkészítése Lei 450
 Női kosztüm " Lei 600
 Női modell vagy divatlap után Ezen árak avg. 10. érvényesek

M é r t é k
 utáni rendelések negyven-nyolc óra alatt készíthetők a saját vagy a hozott szövetekből. Árunk olcsóságáról és az árak minőségéről vásárlás után egyeztetjük meg.

Bárki Kevés pénzzel is jól és

**Löb,
 Baumzweig și Fiul**
 Cal. R. Ferdinand 34. (Uránia-mozgóval szemben, a Metropol mellett)

GOV

KÖZKERESET

Gold Wald és Gl

Str. Vla
 (v. Mikos Kelemen-
 Telef

vízvezeték
 vala
 Comple
 j

Feketeerdői ü
 és mindennemű

porcelláná
 legolcsóbban

Telefon 586

Kerekes Er

áruházában vásárol
 Cluj, Calea Reg. Ferdinand
 Engross! End

Legmodernebb kisautó

Auto

raktarra érkezett Em

**Ngy
 Doboz
 Könyvk
 figye**

Képv

Typograph G
 Universal „B” típusú
 Frankenthal Schnellp
 kö és könyvnyomdagé
 Heidelberger Schnell
 automatikus kiszol
 Chr. Ma
 könyvkötészet
 Klinghard-sche Sch
 fabrik, Leizig; cit
 Szállitu
 a legkittűnőbb minős
 fűződrótot és a
 össze

**Techr
 Tg-**

Sürgőnycim: Te

1923 július 28.

GOWAG

KÖZKERESETI TÁRSASÁG

**Goldstein,
Wald és Glasner Cluj**

Str. Vladimirescu
(v. Mikos Kelemen-utca) 17. szám alatt
Telefon 519

Gőz-, gáz-,
vízvezeték- és csatornázási berendezések
valamint műszaki cikkek
állandó nagy raktára,
Complete fűrdőszobaberendezések
jutányosan kaphatók

Feketeerdői üveg
és mindennemű

porcellánárut
legolcsóbban

Telefon 586

Kerekes Ernő

áruházában vásárolhat
Cluj, Calea Reg. Ferdinand No. 4.
Engross! Endetail! 1484

Legmodernebb kisautó, 1923 modell, négyüléses

Ego- Automobil

raktárra érkezett Emil Blaghoz, Cluj-Kolozsvár

Nyomdák Dobozgyárak Könyvkötészetek figyelmébe!

Képviseljük:

Typograph G. m. b. H. Berlin:
Universal „B” típusú szedőgépek és alkatrészek
Frankenthal Schnellpressenfabrik, Frankenthal:
kötés-könyvnyomdagépek, körforgó (rotációs) gépek
Heidelberger Schnellpressenfabrik, Heidelberg:
automatikus kiszolgálású tégely gyorsajtók
Chr. Mansfeld, Leipzig:
könyvkötészeti és cartonage gépek
Klinghard-sche Schriftgisserei u. messinglinien-
fabrik, Leipzig: cím és kenyérírás, rézléniák.

Szállítunk raktárról:

a legkiválóbb minőségű festéket, hengermasszát,
fűződrótot és a nyomdaiparban használt
összes anyagokat.

**Technica R.-T.,
Tg.-Mureş**

Sürgöncim: Technica. — Telefon 3—36

PARISIEN ÁRUHÁZ

julius havi árjegyzéke:

Rövidáru osztály:

1 matring fehér D. M. C.	5.—
1 karika kutyafejű cérna 400 jard.	11.—
1 gombolyag Perle	8.—
1 gombolyag iskola kötőpamut	7.—
1 matring Aida	28.—
1 gombolyag horgolócérna	11.—
1 pár női harisnya	28.—
1 pár női harisnya divatszínben	45.—
1 darab női ing	79.—
1 pár gyermekharisnya	12.—
1 darab divatöv	23.—
1 darab himzett zsebkendő	17.—
1 darab női alsósoknya	135.—
1 darab gyermekköteny	65.—
1 darab gyermek grenadinruha	110.—

Férfidivat osztály:

Férfi divating 2 gallérral I. minőségű	248.—
Férfi fehéring	195.—
Férfi apacsing	248.—
Férfi alsónadrág, hosszú	110.—
Férfi zsebkendő	12.—
Férfi lágygallér	16.—
Férfi zokni	17.50
Férfi szalmakalap	190.—
Férfi posztókalap	204.—
Férfi nadrágtartó	28.—
Férfi fűrdődress	90.—
Férfi fűrdőnadrág	35.—
Férfi floring és nadrág	164.—
Férfi nyakkendő	12.—

Komot tenniszcipők, szandálok a legolcsóbb árban kaphatók.

Üveg és porcellánosztály:

Vizespohár	3.50
„Dux” patent befőttestüvegek teljesen felszerelve	20.—
Ugorkásüveg, literenkint	3.—
Befőttestüveg, literenkint	2.—
Csésze aljjal, jóminőségű	25.—
Duplaerős tányér	20.—
Duplaerős desszert	15.—
6 személyes ebédlőkészlet	1857.—
6 személyes kávékészlet	480.—
6 személyes feketekávékészlet	168.—
Mozdókészletek, gyorsfűzők, vasalók stb. a legolcsóbb árban kaphatók.	

Gyermekjáték osztály:

Gyerekkocsik, gyerekkocsik feltűnő olcsó árban. Ugyszintén bőröndök és utazókisarak.

Mindenki saját érdekében bevásárlás előtt tekintse meg áruházunk árait!!

Crème D'argent

kipróbált ártalmatlan szer szeplő, májfolt, mindennemű bőrkütiés ellen. Néhány napi használat után teljes eredményt ér el,

1 nagy tégely ára 20 lei

Kapható kizárólag a

Fekete drogueriában

Tg.-Mureş-M.-vásárhely

Krébsz J.

bőrönd és sportcikkek árúgyára

CLUJ

Strada Regele Ferdinand 77
Gyár: Str. Bucovina 4.

G Y Á R T

Utazóbőröndöt
Férfi nyári divatövet
Football-labdát
Lábszárvédőt
stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Nősülendők figyelmébe

A legelegánsabb férfikelen-
gyék, fehér és színes ingek,
alsónadrágok, fértiharisnyák
k a l a p o k
a legjutányosabban besze-
rezhetők részletfizetésre is:

Welsz Siegfried áruházában, Cluj
Calea Regele Ferdinand 6. szám alatt

Irodaberendezések

Kopenetz gépezemű asztalosműhely-
ben olcsón szerezhetők be

Cluj, Honvéd-utca 92

Lüszter saccó és mellények

Mosó ruhák

Tennisz nadrágok

Neumann M.

cégnél Cluj,
Piața Unirei 14. Tel. 431.
1502

APROHIRDETÉSEK

Aprohirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lel. Legnagyobb aprohirdetés díja — 10 szög — 20 lel. Jellegesen hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbítottak. Erre a célra a hirdetésdíjon kívül 2 lel 60 bant bélyegköltésig fizetendő.

4—5 fiatalember köser házikosztót kaphat özv. dr. Jakobinéál, Kinizsitca 2a. 5941

Jól főző zsidó leány kis családnak azonnalra keresetlik. — Ajánlatok Blum Bernát, Oradea-Mare, Banos-u. 7. kértnek. 5948

Keresek egy oklevéles idősebb komoly tanárnőt magas díjazás mellett, ki két leánykamat III. osztály és III. gimnáziumi vizsgákra előkészítene a román nyelvből is, azonkívül tanítania kell a német, francia nyelveket és zongorát. Ajánlatokat Kern Bernát, Dedabistra címre kérek. 5946

Kisebb Wertheim-szekrényt keresünk megvételre

Cím a kiadóban

Szakértők által elismert legjobb rómiai kereszteszongora eladó. Calea Motilor 20. 5950

Mayer Fani, Dás, névre szóló gimnáziumi és szülési bizonyítvány tulajdonosa. Igazolt tulajdonosa kiadóhivatalunkban átveheti. 5951

Gyógy-növényeket

körösbogarat és anyarozsot vásárol a „HERBA” vállalat, Cluj, Strada N. Iorga 2. 1562

GÁRDIES TÁRSA

fényképezési műtermek Cluj-Kolozsvár, str. Saguna (v. Bartha Miklós-utca) 13

Portrék, Éttermek/felvételek, nagyjátékok

Telefon 494 **15%** Telefon 494

gyarapodik vagyona.

ha levélben vagy személyesen hozzáadja tel. rendelményét, o o

Meg nem felelt árut visszaveszünk. 1291

Nagy Áruház

rövid kötött, norinbergi és papirkereskedés Cluj, Piata Mihaiu Viteazul

ארטה כשר ארטה כשר

Szalámi

és mindennemű felragottak a legolcsóbb napi árban állandóan frissen kaphatók:

Lebovies szalámigyár

Cluj, Str. G. Baritiu (Malom-u.) 8. sz. Árjegyzék és ארטה כשר kívánatra ingyen

Csecsemők, kisgyermek-
ek ideális ápolószere a

Höfer-féle gyermek hintőpor és Höfer-féle gyermekorém!

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat R.-T. nyomása Cluj, str. Baron L. Pop (volt Brassay-utca) 10 szám.

Sürgőnycim,
BÖRDISZMŰGYÁR
TELEFON:
BETERURBAN. 6.

**BŐRÁRUIPARI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
SÁTMÁR
NAGYROMÁNIA ELSŐ ÉS
LEGNAGYOBB BÖRDISZMŰ
BÖRÖND ÉS TÁSKA ÁRU-
GYÁRA

Megnyílt
a "Czell"
sörforrás

Calea Regele Ferdinand 147. szám alatt

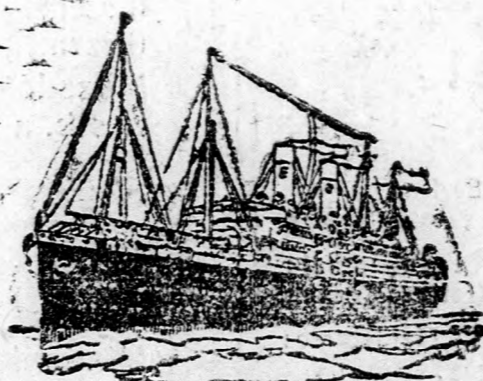
BYRON STEAMSHIP COMPANY LTD. LONDON

M. Embiricos & Co.

BUCURESTI, STRADA PARIS No. 1.

Constanța direct New-York

A legnagyobb tengerentúli luxuszöszökökkel, amelyek Constanța kikötőből indulnak Konstantinápoly, Pireu és Palermo érintésével direct New-Yorkba.

Átszállás, vesztegzár nélkül. Az utazás tartama 16 nap. Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50%-kal olcsóbb és lejjben fizetendő.

Értesítés:

A „KING ALEXANDER” luxuszöszök indul 1923 augusztus 4-én
A „CONSTANTINOPLE” luxuszöszök indul 1923 szeptember 4-én
A „MEGALLI HELLAS” 22.000 tonnás gyorsöszök ind. okt. 4-én

Értesítés:

Kajutok, jegyek fenntartása, valamint bármely információ végett forduljon központi irodánkhoz.

M. EMBIRICOS & CO., București, Strada Paris No. 1.

SZERKESZTŐSÉG
HIVATAL ÉS N
Cluj, Kolozsvár,
L. Pop (Brassay-
utca)

Telefon: Szerk
és kiadóhivatal
Zs. N. Sz.

A kéziratok kiz
szerkesztőségne
zendők. Kézirat
adunk vis

Cluj-Kolozsvár

Szegény k
várod, mikor t
kivételbizottság
könyveiddel, n
turával és k
oda a kincstár
zot az adóki
jelenik meg, a
ha valamit ne
függesztettél
vetted az ár m
kiadást, amely
még tovább
akasztanak a r
azért sujtja tiz
leg idegenhang
hirdeted porté
megért. Te, sz
gyötör, pénzsz
tudomásul, hog
nek mondott g
zot, hogy a k

A közel
hasonlóan büsz
tette egy lond
és néhány kitt
rabbi is ott vo
a pénzügyminis
a pénzügyminis
hogy Romániá
velhető földjét

Szabad k
den talpalatt
ezt tudomásul,
mert hiszen hi
fontolás után
kereskedelem.

Hunyjuk
gondoljuk el, n
Nincs spekulác
legtermészetese
és kínálat szal
nek kitéve ál
fellendül, a gar
lez. Képzeld
szabadkeresked
és okos védv
hozhatunk be
országunk szük
roppant gazda
názhatjuk és a
román fával, pe
feleslegével. K
megszünik az a
vámeljárási je
szünik a csemp
kereskedelem!

És képzeld
kai felkészültsé
don, Nagyvára
nek, melyet a
lehet exportáln
parancsol az e
olyan hitvány
niök, amilyenre
rendelkezés, m
lisztet és így n
sabb valutajavi
álmodozzunk t
szaladni Bukar
a nagy küzdele
gedélyeket, ne
bizottságokat le
resni, mert me
bad a keresked
Szabad a